

BOCHUM

DIES sind unsere Reize
für Persönliche Kompetenzen

Для
навчального
року
2026/2027

середні школи в Бохумі

Перехід з 4 класу в 5

Дорогі школярі!

Зараз вам разом із вашими батьками доведеться прийняти чимало рішень. Яку школу обрати? Яка школа мені особливо подобається? До якої школи ходять мої друзі? Скільки часу мені знадобиться на дорогу до школи? Потрібно відповісти на багато питань. Проте це приємні турботи для всієї родини.

Наприкінці четвертого навчального року ви перейдете до середньої школи. Наразі у вас уже чимало досягнень: ви навчилися читати, рахувати та писати, знайшли друзів і зрозуміли, що вам цікаво, а що ні. Тепер потрібно знайти школу, яка підійде саме вам.

Основна школа, спеціальна школа, єдина школа, гімназія, реальна школа або середня школа: шкільна система в Бохумі пропонує багато варіантів на вибір, щоб кожна дитина могла знайти школу, у якій вона почуватиметься комфортно. Кожна з цих шкіл зацікавлена, щоб ви досягнули успіху. Ви повинні добре підготуватися до свого майбутнього, щоб побудувати омріяну кар'єру, незалежно від того, потрібна вам освіта чи вчений ступінь. У той же час кожна з цих шкіл унікальна тим, як вона буде реалізовувати свою допомогу та цінності.

Ось для чого потрібен цей посібник! З його допомогою ви можете познайомитися з усіма школами. Крім того, незабаром буде запущено шкільний портал Бохума. Ви та ваші батьки зможете знаходити інформацію, реєструватися та користуватися багатьма іншими цифровими послугами онлайн. Поговоріть на цю тему зі своїм учителем у початковій школі, щоб якнайкраще підготуватися до прийняття рішення. Як тільки у вас з'явиться один або кілька фаворитів, відвідайте «День відкритих дверей» у цій школі, огляньтеся та поспілкуйтеся з людьми. Ваші батьки можуть знайти детальнішу інформацію про це на домашній сторінці відповідної школи або у ЗМІ.

Бажаю вам усього найкращого, веселощів і успіхів у новій школі!

З повагою, ваш

Jörg Lukat

Зміст

Передмова	2
Зміст	3
Вступ	4
Перехід до середньої школи	5
Рекомендація типу школи	5
Реєстрація у школі	6
Корекційна підтримка	6
I ступінь загальної середньої освіти	7
Що далі після здобуття I ступеня загальної середньої професійна орієнтація	8
Загальна інформація	9
Навчання у школі для дітей і молоді, які щойно іммігрували	9
Освіта й соціальна адаптація	9
Квиток DeutschlandTicket	10
Страхування	11
Підручники/посібники	11
Сімейні консультації	12
Повний і продовжений день	14
Школи повного дня	14
Пропозиції щодо догляду	14
Спеціальні освітні пропозиції	15
Профілі школи	15
Освітні пріоритети	17
Навчання рідною мовою (HSU)	17
Можливості здобуття освіти в середніх школах	18
Короткий огляд: середні школи в Бохумі	20
Карта з розташуванням загальноосвітніх шкіл	22
Корекційна школа	24
Профілі міських корекційних шкіл	25
Основна школа	30
Профілі міських початкових шкіл	31
Реальна школа	33
Профілі міських реальних шкіл	34
Гімназія	39
Профілі міських гімназій	40
Єдина школа	50
Профілі міських єдиних шкіл	51
Середня школа	57
Профіль міської середньої школи	58
Приватні середні школи	59
Профілі приватних середніх шкіл	60
Контроль за шкільною освітою	65

Вступ

Вітаємо! Зараз ви перебуваєте на цікавому й захоплюючому етапі переходу від початкової до середньої школи! Ця брошура містить необхідну інформацію, яка допоможе вам, як батькам і дитині у четвертому класі, вибрати відповідну школу для п'ятого класу. У вас може виникнути багато питань і побоювань, тим більше, що шкільна система непроста для розуміння.

У зв'язку з цим ми коротко виклали всю важливу інформацію для вас і ваших батьків **якомога зрозумілішою мовою**, щоб допомогти вам прийняти правильне рішення.

Ми хочемо запропонувати вам різноманітну інформацію. Тому цей буклет доступний для ваших батьків на нашому сайті кількома мовами.

[Schulwegweiser – Weiterführende Schulen in Bochum | Stadt Bochum](#)

Різні типи шкіл у землі Північний Рейн-Вестфалія

У Північному Рейні-Вестфалії є різні типи середніх шкіл, серед яких початкова, реальна, гімназія, єдина, середня та корекційна школи. Кожен із типів має свої особливості та цілі. Щоб зробити правильний вибір, потрібно знати всі відмінності. Ви та ваші батьки можете знайти детальнішу інформацію кількома мовами за посиланням:

www.schulministerium.nrw/flyer-das-schulsystem-nordrhein-westfalen-einfach-und-schnell-erklaert

Пояснювальне відео «Яку школу вибрати після початкової?»

У початковій школі вам також допоможуть визначитися зі школою, яку ви хочете відвідувати. Ви отримаєте рекомендації щодо типу школи, який вам може підійти. Детальніше про це можна дізнатися в **розділі «Рекомендований тип школи»**. Крім цього, можна переглянути корисне відео:

[Schulen im Team – YouTube](#)

Це відео доступне багатьма мовами!

Дні відкритих дверей

Кожна середня школа в Бохумі організовує Дні відкритих дверей. Під час цього заходу у вас буде можливість оглянути школу, дізнатися про її особливості та поставити запитання, які вас цікавлять. Обов'язково знайдіть час, щоб відвідати школу, поговорити із вчителями, іншими дітьми та батьками. Дізнайтеся більше про педагогічні концепції та основні напрямки шкіл. Таким чином, ви зможете визначити, яка зі шкіл найкраще відповідає вашим потребам. Дати проведення заходу можна знайти на сайтах шкіл або на сайті міста Бохум.

[Tage der offenen Tür | Stadt Bochum](#)

Реєстрація

Ваші батьки можуть зареєструвати вас у вибраній школі. Для цього достатньо табеля за півріччя. Ваші батьки можуть зареєструвати вас у вибраній школі. Для цього достатньо табеля за півріччя. Під час реєстрації ви можете вказати другу школу як бажану та зазначити, який тип для вас важливий, якщо в бажаній школі немає місць. **Вам підкажуть у початковій школі, коли можна це зробити.** Дозволяється реєструватися **лише в одній школі.**

Перехід до середньої школи

Рекомендація типу школи

У першому півріччі 4-го класу вас проінформують у початковій школі, де ваша дитина зможе продовжити навчання. З вами поспілкується класний керівник і розповість про різні типи шкіл у Бохумі. Ви отримаєте пораду щодо типу школи, який може найбільше підійти вашій дитині.

Ви отримаєте письмову рекомендацію разом із **піврічним** табелем успішності. У ній буде вказано, який тип школи рекомендує для дитини саме вчитель. Він не просто дивиться на оцінки вашої дитини, а також враховує всі її особливості та ставлення до навчання. Також важливо, наскільки добре ваша дитина ладнає з іншими людьми та може знаходити рішення.

Існують різні типи шкіл, як-от початкова, реальна та гімназія. У початковій школі вам порекомендують школу, яка підходить для вашої дитини. Ви також отримаєте рекомендацію щодо єдиної та середньої школи. Ці типи шкіл пропонують різні способи здобуття I-го ступеня загальної середньої освіти. У єдиній школі діти навчаються з 5-го до 10-го класу та можуть також закінчити старші класи загальноосвітньої школи (11–13 класи). Навчання в середній школі триває з 5-го до 10-го класу. Закінчивши цю школу, ваша дитина також може отримати атестат про середню освіту (= атестат зрілості). Це можливо завдяки співпраці середньої школи з гімназією, єдиною школою чи професійним коледжем.

У рекомендації також може пропонуватися не **ОДИН** конкретний тип школи. У цьому випадку існує також часткова рекомендація щодо другого типу школи. Наприклад, рекомендація може бути такою: «реальна школа, частково рекомендується гімназія».

Рекомендація має **допомогти вам у прийнятті рішення. Але до якої школи піде ваша дитина, вирішувати тільки вам. Однак поставтеся до рекомендації серйозно**, оскільки педагоги добре знають вашу дитину та рівень її розвитку. У листі нічого не сказано про те, що ваша дитина може отримати лише один конкретний ступінь. Також не йдеться про отримання атестату про середню освіту.

Усі діти, навіть одного віку, розвиваються індивідуально, навчаючись по-різному та у своєму власному темпі. **Вибір школи не означає, що ви диктуєте все життя своєї дитини.**

Реєстрація у школі

Разом із рекомендацією щодо типу школи ви також отримаєте **повідомлення про реєстрацію** та розклад із датами реєстрації. Ви повинні самостійно зареєструвати свою дитину у вибраній вами школі. Для цього необхідно заповнити реєстраційну форму та принести її до школи. Це можна зробити лише у вказані в розкладі дати. Увага! Вам також знадобляться табелі успішності й інші документи.

Увага! Реєстрація не гарантує вашій дитині місце у школі!

Ви можете вибрати **будь-яку середню школу** в Бохумі, **але кожна з них має лише обмежену кількість місць**. Ваша дитина може не отримати місця у вибраній вами школі. Це може статися, якщо кількість зареєстрованих дітей перевищує кількість місць. У цьому випадку керівництво школи ухвалює рішення, дотримуючись відповідних правових норм.

Під час реєстрації ви можете вказати другу школу як бажану та зазначити, який тип для вас важливий, якщо в бажаній школі немає місць. **Вам підкажуть у початковій школі, коли можна це зробити. Дозволяється реєструватися лише в одній школі.**

Корекційна підтримка

У землі Північний Рейн-Вестфалія усі учні мають право на інклюзивну освіту. Це означає, що діти, які потребують додаткового або особливого догляду, також можуть ходити до звичайної школи. Заповнюючи реєстраційну форму, обов'язково встановіть прапорець поруч із пунктом «Особливі освітні потреби».

Якщо ваша дитина потребує особливого догляду, представники школи зв'яжуться з вами восени. Адміністрація повідомить, які школи в цьому році пропонують спільне навчання. Потім працівники школи та спеціальні консультанти (координатор із питань інклюзії) запропонують школи, які, на їхню думку, можуть вам підійти.

Існує 4 школи для спільного навчання. Це спеціальні навчальні заклади для учнів з особливими потребами. Два з них орієнтовані на духовний розвиток, один призначений для учнів із проблемами слуху та мовлення та ще один для дітей із вадами розвитку фізичної моторики.

Іноді батьки можуть самостійно вирішувати, до якої школи піде їхня дитина — до корекційної чи звичайної. У реєстраційній формі вказується «Така ж мета». Потім батьки можуть сказати, який тип школи вони б хотіли вибрати. Але вони не можуть вибрати конкретну школу. За наявності проблем із навчанням та інтелектуальним розвитком вони також не можуть вибирати школу самостійно. Їхні діти повинні ходити до корекційної школи або школи, яка пропонує спільне навчання. Під час реєстрації вказується «Інша мета». Якщо ваша дитина має такі проблеми шкільна адміністрація міста Бохум запропонує їй місце після консультації зі школами та до видачі табеля за півріччя.

Маєте питання?
Зверніться до:

 Inklusion im Bereich
Schule | Stadt Bochum

I ступінь загальної середньої освіти

У середніх школах можна здобути I ступінь загальної середньої освіти. Це означає, що діти навчаються тут із 5-го до 10-го класу. Існують різні типи шкіл, як-от початкова, реальна, гімназія, єдина та середня. До шкіл, де можна отримати I ступінь загальної середньої освіти, належать також корекційні школи.

У початковій і реальній школах, а також у гімназії 5-ий і 6-ий класи називаються **«орієнтаційними»**. Тут ви знайомитесь із типом школи та разом з учителями перевіряєте, чи підходить він для вашої дитини.

Перед закінченням 6-го класу вчителі проводять так звану **орієнтаційну конференцію**. На цій конференції вирішується, чи варто залишатися у школі конкретного типу. Водночас розглядається, яку допомогу мала надати школа, наскільки добре дитина навчається у школі та які ще перспективи для розвитку доступні.

На конференції можуть дійти до висновку, що вашій дитині було б краще в іншій школі. Ви отримуєте це рішення у вигляді листа приблизно за 6 тижнів до літніх канікул. Після цього вам необхідно буде записатися на консультацію, а представники школи допоможуть отримати місце у школі найкращого типу. Потім працівники попередньої школи повідомляють нову школу про перехід вашої дитини.

У єдиній і середній школах немає орієнтаційних класів. Тут діти завжди навчаються до 9-го класу.

Що далі після здобуття I ступеня загальної середньої

У Німеччині всі діти зобов'язані ходити до школи протягом 10 років. Через 10 років вони повинні вирішити, чим хочуть займатися згодом. Вони можуть закінчити старші класи або ж розпочати здобуття вищої освіти.

Для цього вони можуть, наприклад, продовжити навчання у старших класах у професійному коледжі, єдиній школі чи гімназії. Крім цього, вони мають також інші можливості

1. Вступити до професійного коледжу, у якому пропонуються різні спеціалізації та предмети.
2. Закінчити школу за так званим «другим шансом» у центрі освіти для дорослих.
3. Або продовжити навчання в коледжі післядипломної освіти.

Маєте питання?

Зверніться до:

Petra Küper, Telefon: 0234 910-3881,

E-Mail: pkueper@bochum.de

Детальнішу інформацію можна знайти за посиланням:

 **Bildungsberatung |
Stadt Bochum**

Професійна орієнтація

У всіх школах Бохума, починаючи з 8-го класу, проводиться програма «Завершення — це новий початок — перехід від навчання до роботи в Північному Рейні-Вестфалії» (КАоА). Програма КАоА допомагає перейти від школи до навчання у вищому навчальному закладі або до професійного навчання. Вона впроваджується в усіх школах землі Північний Рейн-Вестфалія.

Програма КАоА складається з кількох етапів, зокрема:

- аналіз потенціалу: мета цього етапу полягає у визначенні сильних сторін вашої дитини та професії, яка може відповідати її навичкам;
- ознайомлення із професією: на цьому етапі ваша дитина має можливість досліджувати різні професії, щоб зрозуміти, що насправді їй цікаво;
- практичний курс: під час цього етапу дитина зможе попрацювати тиждень за вибраною професією та познайомитися з нею на практиці.

Мета: Ваша дитина повинна спробувати різні напрямки та з'ясувати свої сильні сторони. Таким чином, ви зможете зрозуміти, які професії їй підходять.

У новій школі вашої дитини є вчителі, які спеціалізуються на цій темі. Їх називають «StuBos» — вони допомагають із навчанням і професійною орієнтацією. Ви можете звернутися до них, якщо у вас виникають запитання.

Більшість молодій здійснюють перехід від школи

- до відповідного професійного навчання;
- до навчання у старших класах;
- до навчання у вищому навчальному закладі.

У зв'язку з цим ми співпрацюємо з агентством із працевлаштування, вищими навчальними закладами й багатьма іншими людьми

Маєте питання?

Зверніться до:

Christian Dieker,
Telefon: 0234 910 2386
E-Mail: kaoa@bochum.de

Детальнішу інформацію можна знайти за посиланням:

[Kein Abschluss ohne Anschluss – Übergang Schule-Beruf | Stadt Bochum](#)

Загальна інформація

Освіта й соціальна адаптація (BuT)

У Німеччині існує пакет «Освіта й соціальна адаптація». Це гроші, які можна використовувати для отримання різних видів допомоги для вашої дитини. Для цього потрібно подати заявку. У вашій школі вам допоможуть це зробити.

Ви можете отримати BuT, якщо ви отримуєте:

- допомогу з безробіття II;
- соціальну допомогу;
- допомогу на житло або дитину;
- якщо ви шукач притулку.

Сім'ї, які отримують гроші від центру зайнятості, повинні написати електронного листа на адресу:
jobcenter-bochum.but@jobcenter-ge.de

Сім'ї, які отримують іншу допомогу від держави, повинні написати електронного листа до Управління у справах молоді:
but@bochum.de

Наприклад, ці кошти можна використати для оплати **обіду у школі, а також шкільних поїздок і екскурсій.**

Якщо у вашої дитини проблеми з навчанням, ви можете використати ці гроші для його оплати. Ви можете оплатити 35 годин із кожного предмету на рік, а також 50 годин німецької мови.

У пакет BuT включено 15€ на місяць для оплати певних видів діяльності, як-от уроки малювання, табори відпочинку, спортивні секції, ігри, культура та спілкування.

Якщо у вашої дитини є квиток DeutschlandTicket, пакет BuT відшкодує свій внесок. Якщо ваша школа має особливий профіль, ви можете отримати квиток, навіть якщо не живете поблизу.

На початку навчального року необхідно оплатити велику кількість книг і матеріалів. Для вашої дитини виділено кошти на перше та друге півріччя. Вам потрібно написати заяву, а також указати свої банківські реквізити. Якщо дитині 15 років або більше, для кожного платежу BUT потрібно надати нову довідку на кожний навчальний рік з місця навчання. Це стосується різних матеріалів, як-от блокнотів, ручок, точилок, гумок тощо, а також калькуляторів, компасів, спортивного спорядження, рюкзаків тощо.

Для цього необхідно подати відповідну заяву.

Маєте питання?

Зверніться до:

Telefon: 0234 910-1744

E-Mail: but@bochum.de

Детальнішу інформацію можна знайти за посиланням:

www.bochum.de/but

Якщо ви маєте право на отримання допомоги громадянина згідно з Кодексом соціального страхування II (SGB II):

Телефон: +49 234 9363-1414

Електронна пошта:

jobcenter-bochum.but@jobcenter-ge.de

Додаткову інформацію можна знайти за адресою:

[Beratung für Seiteneinsteigerinnen und Seiteneinsteiger | Stadt Bochum](#)

Навчання у школі для дітей і молоді, які щойно іммігрували

Деякі діти й підлітки приїжджають до Бохума, хоча вони не дуже добре розмовляють німецькою. Дехто ще не вміє читати й писати або давно не ходить до школи. Однак вони все ще повинні відвідувати школу. Основна мета полягає в тому, щоб вони вивчили німецьку мову та добре інтегрувалися у процес звичайного навчання у своєму класі. Таким чином, вони зможуть поринути в повсякденне шкільне життя, а потім закінчити школу.

Щоб оцінити рівень освіти дитини або підлітка, муніципальний інтеграційний центр спілкується із сім'ями та допомагає їм знайти потрібну школу поблизу.

У Німеччині всі діти та підлітки віком від 6 до 18 років повинні ходити до школи. Ви приїхали зі своєю дитиною з-за кордону? Ваша дитина ніколи не ходила до школи в Німеччині? Згодом муніципальний інтеграційний центр запросить вас і вашу дитину на зустріч. Вони проконсультують вас із питань німецької шкільної системи.

Ви також можете самостійно звернутися до муніципального інтеграційного центру: KI-Schulplatz@bochum.de.

Під час співбесіди ми аналізуємо, чому ваша дитина вже навчилася. Потім підбираємо потрібну школу неподалік від вашої оселі. Візьміть із собою на співбесіду довідку про реєстрацію за місцем проживання в Бохумі, особисті документи й табелі успішності (за наявності).

Квиток DeutschlandTicket

Квиток DeutschlandTicket — це проїзний, який можна використовувати в будь-який час для поїздок Німеччиною автобусом і багатьма потягами. У деяких випадках школярі можуть заощадити з цим квитком.

Місто Бохум оплачує частину квитка за умови, що до школи вибрано найкоротший шлях:

- для учнів 1–4 класів більше 2 км;
- для учнів 5–10 класів більше 3,5 км;
- для учнів загальної середньої школи II-го ступеня та професійного більше 5 км. При цьому розраховується найкоротший шлях, так званий прямиий маршрут.

Починаючи з 5-го класу, ви також повинні надати підтвердження, що це дійсно найближча школа. Це правило не діє, якщо поруч із вашою домівкою немає школи такого ж типу, або якщо ви вибрали школу певного профілю.

Квитком DeutschlandTicket можна користуватися також у вільний час. Це також стосується свят або святкових днів. Саме тому сім'ям завжди доводиться оплачувати частину квитка самостійно:

- для першої дитини 14 євро в місяць;
- для другої дитини 7 євро в місяць.
- Починаючи з третьої дитини, уже нічого не потрібно доплачувати.

Маєте питання?

Зверніться до:
Dilek Breisig, Telefon: 0234 910-1741,
E-Mail: dbreisig@bochum.de

Детальнішу інформацію можна знайти за посиланням:

[Beratung für Seiteneinsteigerinnen und Seiteneinsteiger | Stadt Bochum](#)

Маєте питання?

Зверніться до:
Regina Thome-Knopp, Telefon: 0234 910 3895
Andrea Wutke-Settan, Telefon: 0234 910 3876
E-Mail: schulverwaltungsamt@bochum.de

Детальнішу інформацію можна знайти за посиланням:

[Schülerbeförderung \(SchokoTicket\) | Stadt Bochum](#)

Учні віком від 18 років завжди самостійно платять 14 євро в місяць.

Якщо ви не можете купити квиток дешевше (див. перелік із зазначенням відстані у км), ви все рівно можете його придбати. Наразі він коштує 38 євро в місяць. Для замовлення квитка зверніться безпосередньо до BoGeStra (Bochum-Gelsenkirchener Straßenbahn AG). Згодом у школі вам повинні видати довідку про те, що ваша дитина відвідує школу. Однак не всі приватні школи використовують проїзні квитки DeutschlandTicket.

Детальнішу інформацію про це можна знайти за посиланням:

www.bogestra.de/deutschlandticket/deutschlandticket-schule

Страховання

У землі Північний Рейн-Вестфалія всі учні застраховані від нещасних випадків. Це свідчить про те, що у вашої дитини буде **безкоштовний захист у разі нещасного випадку**.

Страховання діє в таких випадках:

- дорогою додому або до школи;
- під час навчання;
- під час шкільних екскурсій і поїздок;
- під час проходження практики й інформаційних заходів у школі;
- під час перебування у групі продовженого дня або після уроків.

Це означає, що ваша дитина застрахована від нещасних випадків, які можуть трапитися **під час будь-яких заходів у школі**.

У цьому фільмі від Deutsche Gesetzliche Unfallversicherung e. V. (DGUV) пояснюється, як законодавче страхування від нещасних випадків працює для вашої дитини:

www.tube.dguv.de/channel/95982/dguv-tube/1/5XVQ5-EWLH3G4SVUTatQye

Підручники/посібники

У Законі про шкільну освіту йдеться про те, що батьки й опікуни повинні самі купувати деякі підручники. Які саме підручники потрібно придбати та скільки вони коштують, можна дізнатися у школі. Ви отримаєте перелік, щойно вашу дитину буде прийнято до школи.

Ви можете дізнатися у відповідній установі, чи відшкодовують вони частину грошей, якщо ви отримуєте соціальну допомогу.

Додаткову інформацію можна отримати, звернувшись до адміністрації школи.

На сайті адміністрації школи пропонується широкий спектр інформації:

www.bochum.de/schulverwaltungsamt

Сімейні консультації

Освітньо-консультаційний центр

Освітньо-консультаційний центр спеціалізується на допомозі сім'ям, у яких виникають проблеми.

Консультація надається безкоштовно та є добровільною. Ви не зобов'язані називати своє ім'я, якщо не хочете. Консультанти центру дотримуються політики конфіденційності. Це означає, що всі ваші обговорення залишаються таємницею. Консультація може бути індивідуальною або для всієї сім'ї. Навіть діти можуть самостійно звернутися до консультаційного центру. Освітньо-консультаційний центр може допомогти парам налагодити спілкування, якщо вони хочуть розійтися або розлучитися. Ви також можете звернутися до центру, якщо вам потрібна негайна допомога у кризовій ситуації.

Наші консультаційні центри розташовані по всьому місту. У консультаційних центрах Бохум-Ост і Бохум-Зюдвест консультації надаються турецькою мовою.

Точний перелік і детальнішу інформацію можна знайти за посиланням:

[www.bochum.de/Jugendamt/
Dienstleistungen-und-Infos/
Beratungsstelle-fuer-Eltern-
Kinder-und-Jugendliche](http://www.bochum.de/Jugendamt/Dienstleistungen-und-Infos/Beratungsstelle-fuer-Eltern-Kinder-und-Jugendliche)

Відділ із питань сім'ї

З усіма проблемами та потребами сім'ї звертайтеся до відділу з питань сім'ї. Тут можна отримати багато інформації з усіх питань, які цікавлять сім'ю. У цьому відділі вам також допоможуть, якщо у вас виникають проблеми із заповненням заяв і форм, або якщо ви не знаєте, які форми вам потрібні для різних цілей. Тут також можна проконсультуватися з інших тем. Відділ із питань сім'ї допомагає налагодити зв'язок з іншими установами в місті.

Elterntalk

«Elterntalk» — це ініціатива міста Бохум, яку безкоштовно організовано для батьків із дітьми до 18 років. Під час заходу Elterntalk ви можете поспілкуватися з іншими батьками, у яких виникли проблеми з вихованням дітей. Бесіди Elterntalk проводить мати або батько, які пройшли відповідне навчання. Вони розмовляють різними мовами. Спочатку вибирається тема для обговорення: наприклад, цифрові ігри, телебачення, здорове дорослішання, статеве дозрівання та смартфони. Батьки, які проводять бесіду, надають відповідну інформацію. Цей захід відбувається вдома за запрошенням батьків.

Детальнішу інформацію можна знайти за посиланням:

elterntalk-nrw.de

Консультаційний центр із питань шкільної психології

Тут ви можете отримати консультацію з усіх питань і проблем, які стосуються школи. Консультаційний центр допомагає батькам, законним опікунам, вчителям і учням. За консультацією можуть звернутися всі, хто відвідує школу в Бохумі.

Шкільні психологи зобов'язані дотримуватися політики конфіденційності. Це означає, що всі ваші обговорення залишаються таємницею. Консультації надаються безкоштовно.

Ви можете звернутися до консультаційного центру в таких випадках:

- питання щодо навчання у школі;
- труднощі у школі;
- проблеми з навчанням і оцінками;
- емоційні чи психологічні труднощі у школі;
- якщо дитина більше не хоче ходити до школи;
- навчання коучингу;
- обдарованість;
- відсутність мотивації.

Маєте питання?

Зверніться до:

Telefon: 0234 910-1100

E-Mail: familienbuero@bochum.de

Детальнішу інформацію можна знайти за посиланням:

[Familienbüro | Stadt Bochum](http://familienbuero.stadt-bochum.de)

Маєте питання?

Зверніться до:

Telefon: 0234 333 94-21 (Sekretariat)

E-Mail: schulpsychologie@bochum.de

Детальнішу інформацію можна знайти за посиланням:

[Schulpsychologische
Beratungsstelle | Stadt Bochum](http://schulpsychologie.stadt-bochum.de)

Консультаційна компанія LWL

У землі Північний Рейн-Вестфалія всі учні мають право на інклюзивну освіту. Це означає, що діти, які потребують додаткового або особливого догляду, також можуть ходити до звичайної школи. Консультаційна компанія працює в Бохумі з 2019 року та спеціалізується на питаннях інклюзії у школі. Це стало можливим завдяки співпраці міста Бохум, районного уряду Арнсберга та Регіонального об'єднання Вестфалії та Ліппе (LWL).

Якщо вам потрібна допомога з питань дітей з особливими освітніми потребами у школі, ви зможете отримати її тут.

Сімейний портал

Коли діти дорослішають, у їхньому тілі й житті відбувається багато змін. Це називається статеве дозрівання. І батьки, і діти повинні навчитися справлятися з цим. На сайті для сімей Північного Рейну-Вестфалії (сімейний портал) наведено інформацію про те, що відбувається в цей час, а також відповіді на поширені запитання. Усе це може допомогти вам разом пережити цей захоплюючий період.

У людей може виникати багато питань і проблем. На сайті наведено вихідну інформацію, посилання та матеріали для завантаження, які допоможуть отримати відповіді на запитання. Якщо вам зручніше поговорити з кимось, зверніться до освітньо-консультаційного центру Бохуму. Тут безкоштовно надаються консультації для батьків із питань виховання дітей.

Детальнішу інформацію можна знайти за посиланням:

familienportal.nrw/10-bis-16-jahre

Освітній портал

На освітньому порталі зібрано всі найважливіші ресурси про школу й навчання. Тут ви знайдете інформацію, новинки й матеріали на тему школи й освіти. На цій сторінці ви можете ознайомитися з інформацією безпосередньо від міністерства, яке займається цими питаннями.

Детальнішу інформацію можна знайти за посиланням:

www.schulministerium.nrw/schule-bildung

Маєте питання?

Зверніться до:

Melden Sie sich bei:

Telefon: 0234 92 17-230

E-Mail: bochum@beratungshaus-inklusion.de

Детальнішу інформацію можна знайти за посиланням:

www.beratungshaus-bochum.de/de

Повний і продовжений день

У Бохумі є кілька шкіл повного дня. У школах повного дня догляд за дітьми або їх навчання відбувається до обіду. До таких шкіл належать початкові, єдині, середні та дві реальні школи, а також гімназія. Але що це означає?

Школи повного дня

- пропонують програму на весь день (щонайменше 7 годин) принаймні 3 дні на тиждень;
- за можливості забезпечують обідом усіх дітей, які залишаються на повний день;
- крім індивідуальної підтримки, організовують для дітей різноманітні заходи для проведення дозвілля.

Пропозиції щодо догляду

У всіх школах, де навчання відбувається до обіду, також пропонується догляд за дітьми. Цим займаються спеціальні організації та фонди фінансової підтримки. Часто діти також забезпечуються обідом.

Педагогічний післяобідній догляд

Педагогічний післяобідній догляд забезпечується в ті дні, коли навчання триває довше. Після завершення уроків діти обідають і виконують домашнє завдання.

Додаткові пропозиції повного дня

Це пропозиції для проведення часу у школі. Наприклад, різні гуртки та корекційні заняття, які організуються в ті дні, коли після обіду немає уроків. Зазвичай діти відвідують гуртки відразу після уроків. Ви повинні вирішити для себе, чи хочете брати в цьому участь. Інколи ці пропозиції можуть бути платними. Гуртки та графік їх проведення визначаються школою кожного навчального року. Це також можуть бути спортивні секції або групи з надання допомоги з домашнім завданням.

Вихідну інформацію щодо пропозицій повного та продовженого дня в окремих школах Бохума можна знайти в розділі, присвяченому профілю відповідної школи.

Маєте питання?

Зверніться до:

Oliver Müller, Telefon: 0234 910 2053,

E-Mail: omueller@bochum.de

Детальнішу інформацію можна знайти за посиланням:

[Betreuungsangebote an städtischen Bochumer Schulen | Stadt Bochum](#)

Спеціальні освітні пропозиції

Профілі школи

У деяких школах певні предмети вивчаються поглиблено, що й визначає профіль школи. Профільні предмети викладається докладніше. Діти відвідують клас поглибленого вивчення, доки не завершать навчання. Але у школах завжди також є звичайні класи. Не всі діти зобов'язані ходити у профільний клас. Нижче описано кілька профілів, які доступні в різних школах:

Спортивний профіль

У Бохумі є чотири школи, які підтримують особливо талановитих спортсменів. Ці школи є частиною спеціальної програми NRW Sports Schools. Тут опікуються дітьми, які досягають хороших результатів у спорті.

Учні 5–7 класів займаються спортом по п'ять годин на тиждень, а також виконують

інші вправи. Починаючи з 8-го класу, діти отримують особливу підтримку в тому виді спорту, у якому вони демонструють найкращі успіхи.

Ця програма орієнтована на всіх дітей із початкових шкіл Бохума, які згодом перейдуть до середньої школи. Для участі у програмі діти повинні скласти іспит із фізичної підготовки та добре себе зарекомендувати. Тут ідеться про іспит FOSS. Якщо вони успішно складають іспит, батьки можуть записати їх до однієї зі шкіл, що бере участь у програмі.

У Бохумі Pestalozzi-Realschule, Maria-Sibylla-Merian-Gesamtschule, Märkisches Gymnasium Wattenscheid Schule та Hellweg-Gymnasium Bochum у співпраці з Центром олімпійської підготовки у Вестфалії/Бохумі пропонують особливу підтримку для талановитих спортсменів.

Музичний профіль

Деякі школи в Бохумі приділяють особливу увагу навчанню дітей музиці. У школах музичного профілю діти починають поглиблено вивчати музичне мистецтво, починаючи з 5-го класу. Якщо ви виберете цей профіль, у вашої дитини буде більше уроків музики.

У Бохумі на поглибленому вивченні музики спеціалізується школа Heinrich-Böll-Gesamtschule.

Інколи ці школи також співпрацюють із музичними училищами чи консерваторіями. Таким чином, діти, які особливо добре володіють своїми інструментами, можуть отримати більше підтримки вже на ранньому етапі, що допоможе їм стати ще кращими. Існують також школи, які пропонують навчання гри на певних інструментах. Для цього вам необхідно ознайомитись із короткою інформацією про школу.

www.musikschule-bochum.de/angebote/kooperationen-ab-klasse-5

Двомовний профіль

Вивчення іноземних мов стає дедалі важливішим. У Європі понад 100 мов. Приблизно 50 мільйонів людей у Європейському Союзі щодня розмовляють мовою, відмінною від офіційної мови своєї країни. Тому цілком нормально спілкуватися кількома мовами.

Ось чому доцільно вивчати вдома не лише свою мову. Крім цього, у школі діє принцип «білінгвального навчання».

Під час білінгвального навчання ви вивчаєте дві (або більше) мови та використовуєте їх під час вивчення різних предметів, а не лише на уроках мови. Наприклад, географія, історія чи політика/соціологія викладаються іншою мовою. Іноді предмет викладається іншою мовою повністю або частково. Крім того, у вас більше годин іноземної мови. Ви не тільки вивчаєте мову, але й більше дізнаєтеся про культуру та життя у країнах, де розмовляють цією мовою.

Мета полягає в отриманні атестата про середню освіту обома мовами і полегшенні навчання за кордоном або оволодіння професією.

Мета полягає в тому, щоб ви могли впевнено використовувати мову не лише в повсякденному житті. Ви також повинні вільно спілкуватися мовою у сфері бізнесу, науки та політики. Крім цього, ви зможете краще розуміти людей з інших країн. Таким чином, у вас буде більше шансів отримати роботу в іншій країні.

Білінгвальне навчання пропонують такі школи:

навчання німецько-французькою мовою: Hildegardis-Gymnasium Bochum

навчання німецько-англійською мовою: Pestalozzi-Realschule, Heinrich-Böll-Gesamtschule, Maria Sibylla Merian-Gesamtschule, Hellweg-Gymnasium Bochum, Neues Gymnasium Bochum

Освітні пріоритети

Інколи школи також мають свої пріоритети. Це означає, що є предмети, для вивчення яких виділяється більше часу. У цьому випадку діти завжди можуть спробувати, але немає жодних спеціальних класів.

Математика/природознавство

У цих школах діти більше часу приділяють вивченню математики, інформатики, природознавства та технологій (MINT). Це допомагає їм краще зрозуміти, як усе влаштовано в нашому технічному світі. Вони часто проводять практичні експерименти, щоб краще зрозуміти, як усе працює. Іноді вони також беруть участь у змаганнях, щоб дізнатися, чого можуть навчитися. Діти навчаються самостійно проводити дослідження.

Європейські школи

Усі країни Європи мають все більше спільного в політичному й економічному плані. Саме тому ідея «Європи» стає дедалі важливішою також у школах. З цієї причини було створено концепцію «Європейські школи», яка спеціалізується на цій темі.

Європейські школи — це школи, які роблять вагомий внесок у співпрацю між культурами та країнами. Вони використовують нові та цікаві методи навчання. У землі Північний Рейн-Вестфалія термін «європейська школа» було визначено 9 травня 2007 року Міністерством освіти.

Школи отримують сертифікат Міністерства освіти. Для отримання цього сертифіката школам доводиться ретельно вивчати європейську тематику на уроках. У школі має пропонуватися білінгвальне навчання та можливість вивчити принаймні 3 мови. Крім цього, необхідно брати участь у європейських програмах освіти та мати зв'язки в інших країнах. Цей зв'язок може здійснюватися онлайн.

Навчання рідною мовою (HSU)

У землі Північний Рейн-Вестфалія безкоштовно пропонується навчання рідною мовою. Ця пропозиція розрахована на дітей, які спілкуються вдома іншою мовою, відмінною від німецької. Мова, якою вони розмовляють вдома, називається рідною. Рідна мова важлива для розвитку вашої дитини. Мета полягає в удосконаленні навичок вашої дитини з письма та спілкування рідною мовою. Завдяки цьому ваша дитина водночас краще вивчить також німецьку мову.

У Бохумі ми пропонуємо навчання різними мовами: албанською, арабською, боснійською, китайською, фарсі/дарсі, грецькою, італійською, хорватською, курдською, польською, російською, іспанською, турецькою, боснійською та українською. Відповідні реєстраційні форми можна отримати у школі. Навчання рідною мовою зазвичай проводиться у другій половині дня та в іншій школі. Якщо вам потрібна додаткова інформація, відскануйте QR-код. Там буде вказано також дати.

Більше інформації про розклад та місце проведення занять можна знайти на **вебсайті міста Бохум (посилання)**. Там є вся необхідна інформація.

Якщо ви бажаєте зареєструвати свою дитину, передайте формуляр учителю до або після заняття.

Маєте питання?

Зверніться до:
Eylem Durus, Telefon: 0234 910 3883,
E-Mail: edurus@bochum.de

Детальнішу інформацію можна знайти за посиланням:

 Herkunftssprachlicher Unterricht | Stadt Bochum

Можливості здобуття освіти в середніх школах

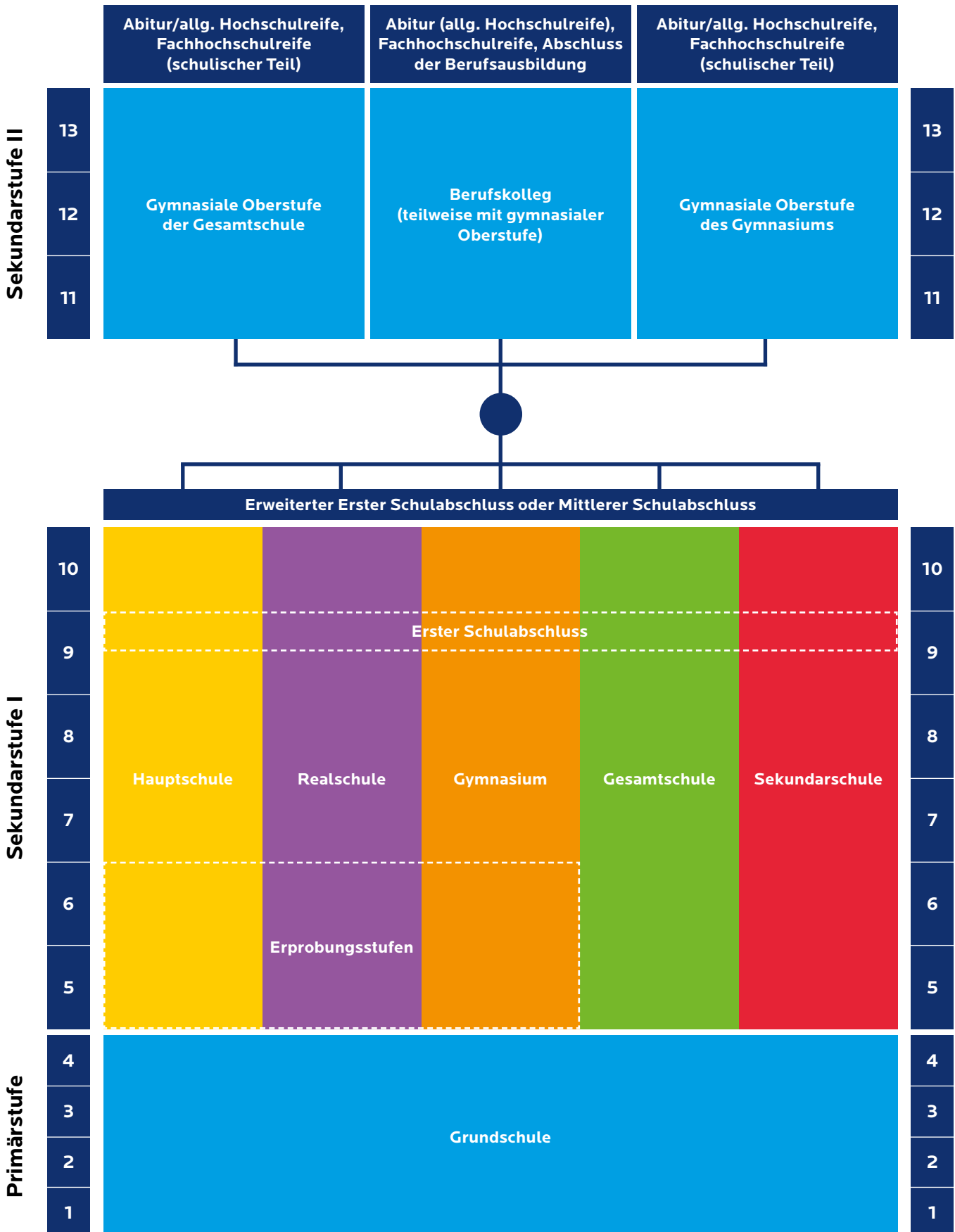
У різних типах шкіл ваша дитина може отримати різні дипломи. Це може бути перший атестат зрілості після 9-го класу, розширений атестат зрілості після 10-го класу та атестат про середню освіту школи, також відомий як атестат про завершення школи.

Якщо ваша дитина навчається в гімназії, у єдиній або деяких середніх школах чи професійних коледжах, вона також може отримати диплом. Зазвичай для цього потрібно дев'ять років із 5-го по 13-ий клас. Крім цього, існує можливість отримання атестата середньої школи у професійному коледжі. Щоб дізнатися про можливості навчання й отримання атестата зрілості у вальдорфських школах і приватних альтернативних школах, зв'яжіться безпосередньо з відповідною школою.

Для отримання детальнішої інформації про можливості вальдорфських шкіл зверніться безпосередньо до відповідної школи. Усі школи різні.

**Bochumer
Hochschulen**

Ruhr-Universität Bochum	Hochschule Bochum - Bochum University of Applied Sciences
Folkwang Universität der Künste	Evangelische Hochschule – Rheinland-Westfalen-Lippe
Hochschule für Gesundheit	Technische Hochschule „Georg Agricola“
EBZ Business School	

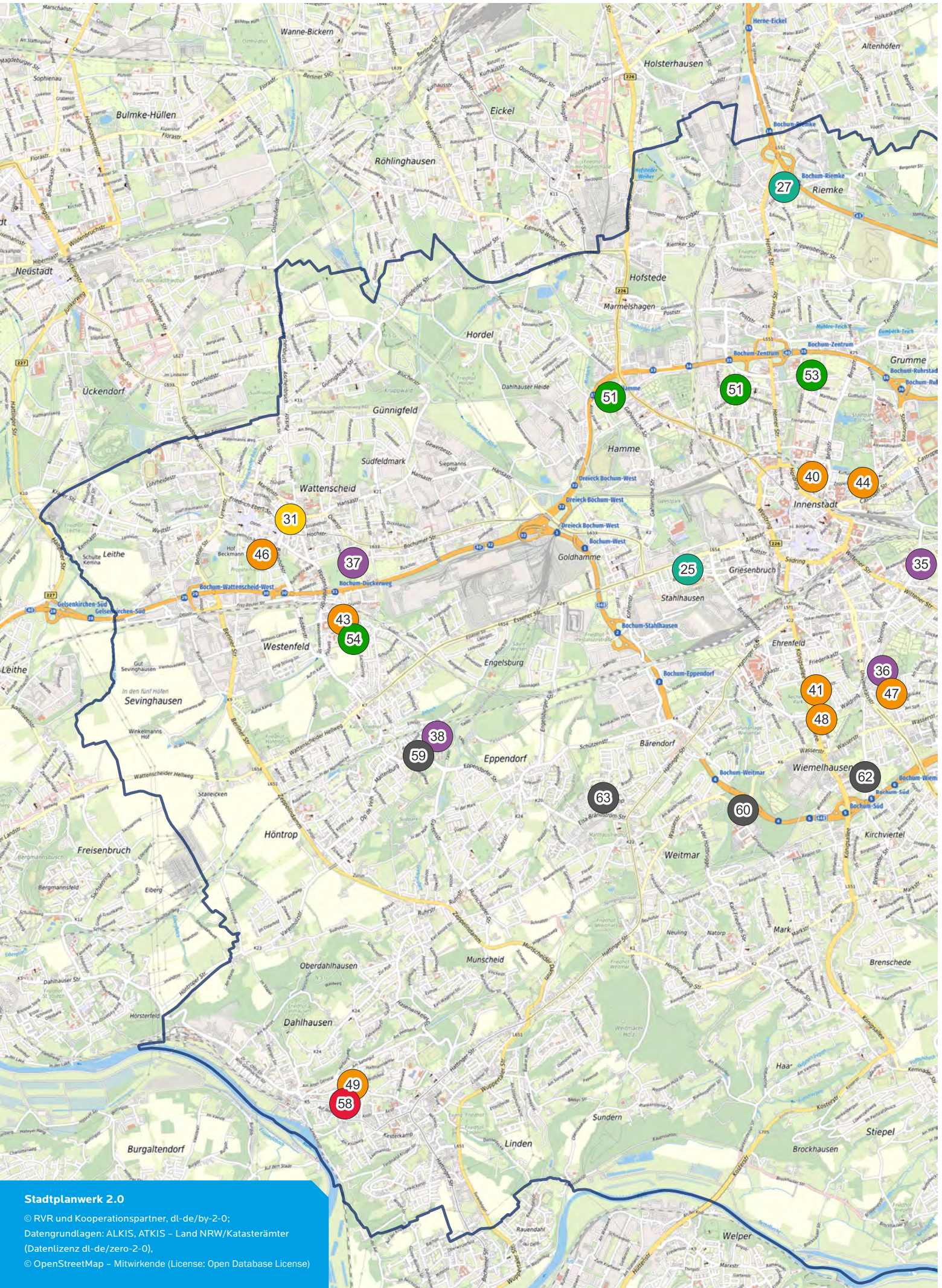

Короткий огляд: середні школи в Бохумі

Тут ви знайдете короткий перелік адрес найважливіших шкіл, які можна відвідувати в Бохумі після початкової школи. Маленькі цифри в передостанньому стовпці вказують на місце на карті, де знаходиться школа. Карту можна знайти на сторінках XY. В останньому стовпці вказується, на яку сторінку необхідно перейти, щоб дізнатися про школу детальніше.

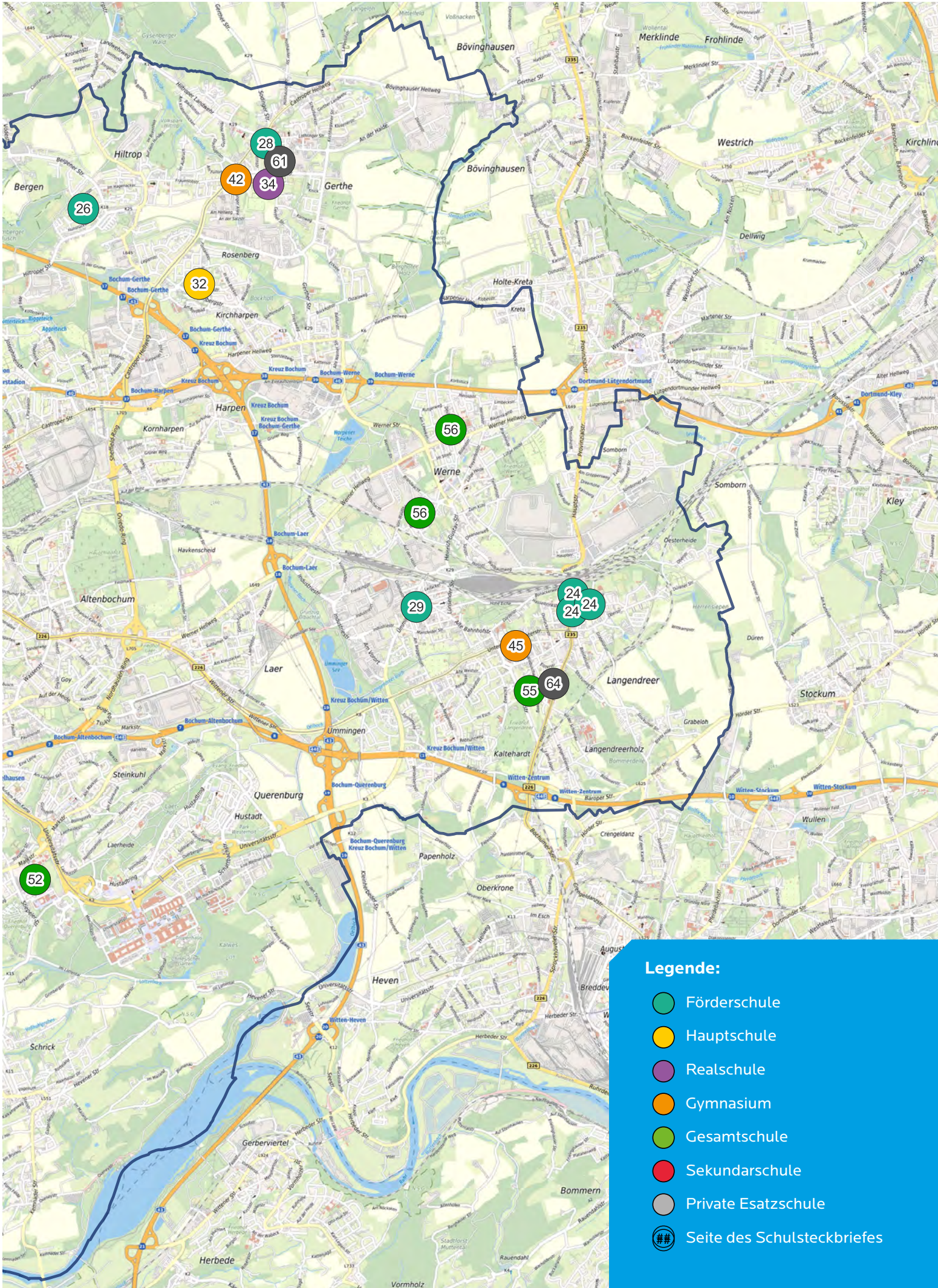
Schulname	Straße	Telefon	Steckbrief
Förderschulen			ab S. 24
Förderschwerpunkt Körperlich-motorische Entwicklung			
Schule am Haus Langendreer (Schule des LWL)	Hauptstr. 157	0234 9217100	S. 24
Förderschwerpunkt Hören und Kommunikation			
Schule am Leithenhaus (Schule des LWL)	Hauptstr. 155	0234 9217150	S. 24
Förderschwerpunkt Sprache			
Hasselbrinkschule (Schule des LWL)	Hauptstr. 153	0234 9217250	S. 24
Förderschwerpunkt Geistige Entwicklung			
Janusz-Korczak-Schule	Alleestr. 117a/b	0234 13879	S. 25
Hilda-Heinemann-Schule	Eifelstr. 15/17	0234 852098	S. 26
Förderschwerpunkt Lernen			
Cruismannschule	Cruismannstr. 2	0234 531498	S. 27
Else-Hirsch-Schule	Hegelstr. 6	0234 851010	S. 28
Förderschwerpunkte Emotionale und soziale Entwicklung			
Mansfeld-Schule	Eislebener Str. 14 -16	0234 687170	S. 29
Hauptschulen			ab S. 30
Liselotte Rauner-Schule	Voedestr. 46/48	02327 85242	S. 31
Werner-von-Siemens-Schule	Haydnstr. 3	0234 925630	S. 32
Realschulen			ab S. 33
Anne-Frank-Realschule	Heinrichstr. 2	0234 85834	S. 34
Annette-von-Droste-Hülshoff-Schule	Lohring 22	0234 336590	S. 35
Hans-Böckler-Schule	Querenburger Str. 35	0234 9380086	S. 36
Pestalozzi-Realschule	Graf-Adolf-Str. 40	02327 910700	S. 37
Realschule Höntrop	Höntroper Str. 99	02327 974710	S. 38

Schulname	Straße	Telefon	Steckbrief
Gymnasien			ab S. 39
Goethe-Schule	Goetheplatz 1	0234 43885510	S. 40
Graf-Engelbert-Gymnasium Bochum	Königsallee 77/79	0234 9302010	S. 41
Heinrich-von-Kleist-Gymnasium Bochum	Heinrichstr. 2	0234 891250	S. 42
Hellweg-Gymnasium Bochum	Lohackerstr. 13	02327 309210	S. 43
Hildegardis-Gymnasium Bochum	Klinikstr. 1	0234 516070	S. 44
Lessing-Gymnasium Bochum	Ottilienstr. 12	0234 6872610	S. 45
Märkisches Gymnasium Wattenscheid	Saarlandstr. 40–44	02327 549810	S. 46
Neues Gymnasium Bochum	Querenburger Str. 45	0234 5797890	S. 47
Schiller-Schule	Waldring 71	0234 9304411	S. 48
Theodor-Körner-Schule	Keilstr. 42–48	0234 9442610	S. 49
Gesamtschulen			ab S. 50
Gesamtschule Bochum-Mitte (zwei Standorte)	1. Feldsieper Str. 94 2. Gahlensche Str. 204b	0234 9505313 0234 57966429	S. 51
Erich Kästner-Schule	Markstr. 189	0234 9734910	S. 52
Heinrich-Böll-Gesamtschule	Agnesstr. 33	0234 516020	S. 53
Maria Sibylla Merian-Gesamtschule	Lohackerstr. 15	02327 605610	S. 54
Nelson-Mandela-Schule	Stiftstr. 25/29	0234 3389830	S. 55
Willy-Brandt-Gesamtschule (zwei Standorte)	1. Wittekindstr. 33 2. Deutsches Reich 58	0234 3259510 0234 232270	S. 56
Sekundarschulen			ab S. 57
Rupert-Neudeck-Schule	Dr.-C.-Otto-Str. 88	0234 9422093	S. 58
Schulen in Privater Trägerschaft			S. 59
Carolinenschule	Springorumallee 1	0234 8599165	S. 60
Christopherus-Schule (Förderschule nach Waldorfpädagogik)	Gerther Str. 31	0234 85605	S. 61
Freie Schule Bochum	Wiemelhauser Str. 270	0234 72648	S. 62
Matthias-Claudius-Schule (Evangelische Gesamtschule)	Weitmarer Str. 115a	0234 943650	S. 63
Rudolf Steiner Schule Bochum (Waldorfschule)	Hauptstr. 238	0234 922060	S. 64
Widar-Schule (Waldorfschule)	Höntroper Str. 95	02327 97610	S. 59

Stadtplanwerk 2.0

© RVR und Kooperationspartner, dl-de/by-2-0;
Datengrundlagen: ALKIS, ATKIS – Land NRW/Katasterämter
(Datenlizenz dl-de/zero-2-0),
© OpenStreetMap – Mitwirkende (License: Open Database License)

Корекційна школа

Деякі учні потребують у школі спеціальної допомоги. У Бохумі ці учні можуть навчатися або у звичайній школі, або, якщо цього бажають батьки, у спеціальній школі, у якій вони отримають кращу підтримку. У Бохумі є спеціальні школи для учнів із різними потребами. Винятком є школярі із проблемами зору. Для них є школи в Гельзенкірхені та Дортмунді.

Коли учні переходять із початкової школи до середньої, вони можуть вибрати один із наведених нижче типів спеціальних шкіл:

- дві школи, у яких надають необхідну підтримку для учнів із проблемами в навчанні;
- школа, у якій піклуються про емоційний і соціальний розвиток;
- школа для дітей із фізичними вадами чи проблемами опорно-рухового апарату;
- школа для учнів із проблемами мовлення.
- школа для учнів із проблемами слуху та мовлення;
- школа для дітей із проблемами розумового розвитку.

Деякі спеціальні школи функціонують за підтримки Регіонального об'єднання Вестфалії та Ліппе.

Батьки вирішують, який тип школи повинні відвідувати їхні діти з особливими потребами. Якщо батьки схилиються до спеціальної школи, вони вибирають саме ту школу, яка найкраще відповідає потребам їхньої дитини.

Корекційні школи Регіонального об'єднання Вестфалії та Ліппе

Schule am Haus Langendreer Förderschwerpunkt körperliche und motorische Entwicklung

Hauptstr. 157
44892 Bochum

Telefon: 0234 9217100

Fax: 0234 9217110

Website: www.lwl-schule-am-haus-langendreer-bochum.de

Schule am Leithenhaus Förderschwerpunkt Hören und Kommunikation

Hauptstr. 155
44892 Bochum

Telefon: 0234 9217150

Fax: 0234 9217155

Website: www.lwl-schule-am-leithenhaus-bochum.de

Hasselbrink-Schule Förderschwerpunkt Sprache

Hauptstr. 153
44892 Bochum

Telefon: 0234 9217250

Fax: 0234 9217255

Website: www.lwl-hasselbrink-schule-bochum.de

Janusz-Korczak-Schule

Alleestraße 117 a/b, 44793 Bochum
Bochum-Mitte | Innenstadt

Telefon: 0234 13879 | **Fax:** 0234 4389543
E-Mail: schulleitung@jks.schulen-bochum.nrw
sekretariat@jks.schulen-bochum.nrw
Webseite: www.jks-bochum.de

	Förderschwerpunkte:	Geistige Entwicklung
	Schülerzahl:	ca. 165
	Schulanfangszeit:	8:15 Uhr
	Schulleitung: Stellvertretende Schulleitung:	Kornelia Althoff Andreas Engelsiepen
	Öffnungszeiten Sekretariat:	8:00 – 14:00 Uhr
	VRR-Linien: Haltestellen:	302, 310, 305, 345, 355 Bochumer Verein/Jahrhunderthalle, Jacob-Mayer-Straße
	Fremdsprachenangebot:	–
	Schulfahrtenprogramm	–
	Besondere Maßnahmen der Berufsorientierung (außer KAOA):	STAR, Schülerfirma
	Sonstige wesentliche Angebote / Projekte:	Locker bleiben (Sozialtraining), ZEUS, Therapieangebote bei Bedarf (Physio, Ergo, Logopädie, Autismustherapie), therapeutisches Reiten, Kooperation mit Musikschule Bochum und Blauweißer Bewegungsraum (VfL Bochum)
	Gemeinsames Lernen:	Kooperation mit Dietrich-Bonhoeffer-Schule (GS) und Pestalozzi-Schule (RS)
	Auszeichnungen und Gütesiegel:	–
	Schulorganisation:	Gebundener Ganzttag
	Mensa vorhanden:	Ja
	Betreuungs- bzw. Ganztagsangebote:	Gebundene Ganztagschule Montag bis Donnerstag (8:15–15:15 Uhr), Freitag (8:15–12:15 Uhr)

Hilda-Heinemann-Schule

Eifelstr. 15/17, 44805 Bochum
Bochum-Nord | Hiltrop

Telefon: 0234 852098 | **Fax:** 0234 8909034

E-Mail: 183131@schule.nrw.de

Webseite: www.hilda-heinemann-schule.de

	Förderschwerpunkte:	Geistige Entwicklung
	Schülerzahl:	ca. 224
	Schulanfangszeit:	8:15 Uhr
	Schulleitung:	Frank Bader
	Stellvertretende Schulleitung:	Yvonne Palkowski
	Öffnungszeiten Sekretariat:	8:15 – 15:00 Uhr
	VRR-Linien:	316, 353, 366, 367
	Haltestellen:	Eifelstraße, Nordbad, Im Hagenacker
	Fremdsprachenangebot:	Englisch AG
	Schulfahrtenprogramm	–
	Besondere Maßnahmen der Berufsorientierung (außer KAoA):	STAR, Berufspraxisstufe, Stadtteilcafé, Schülerfirma
	Sonstige wesentliche Angebote / Projekte:	Selbstständige Schule, TEACCH (Autismus), Unterstützt Kommunikation, Marte Meo, NRW Schulobstprogramm, Bochumer Modell (Musikschule), Familie in Schule (FiSch), Berufsvorbereitung, Mofakurs, Schulhundprojekt, Klavierfestival Ruhr, Therapieangebot bei Bedarf: (Physiotherapie, Ergotherapie, Sprachtherapie, Autismustherapie), Erasmus+, Projekt: Ackerschule, Kooperationen: Werkstatt für behinderte Menschen in Bochum, Integrationsfachdienst
	Gemeinsames Lernen:	Kooperation mit: Maischützenschule (GS), Werner von Siemens Schule (HS)
	Auszeichnungen und Gütesiegel:	Schule der Zukunft
	Schulorganisation:	Ganztagsschule
	Mensa vorhanden:	Nein, Mittagessen auf Bestellung
	Betreuungs- bzw. Ganztagsangebote:	Gebundener Ganztag Montag bis Donnerstag (8:15–15:15 Uhr), Freitag (8:15–12:15 Uhr)

Cruismannschule

Cruismannstr. 2, 44807 Bochum
Bochum-Mitte | Riemke

Telefon: 0234 531498 | **Fax:** 0234 9530796
E-Mail: 197579@schule.nrw.de | Cruismannschule@bochum.de
Webseite: www.cruismannschule-bochum.de

	Förderschwerpunkte:	Lernen
	Schülerzahl:	ca. 235
	Schulanfangszeit:	8:10 Uhr
	Schulleitung: Stellvertretende Schulleitung:	Sascha Uszball Friederike Beck
	Öffnungszeiten Sekretariat:	7:30 – 12:00 Uhr
	VRR-Linien: Haltestellen:	U35, 354, 385 Rensingstraße
	Fremdsprachenangebot:	Englisch ab Klasse 3 Spanisch als AG
	Schulfahrtenprogramm	Klasenfahrten (individuell) Abschlussfahrt Klasse 10
	Besondere Maßnahmen der Berufsorientierung (außer KAoA):	Praktika in Klasse 8–10, Langzeitpraktika, Individuelle Angebote, Kooperation mit ZDI
	Sonstige wesentliche Angebote / Projekte:	iPad-Klassen, Leseclub (Stiftung Lesen), Leseförderung durch Mentor e.V., Brotzeit-Projekt, Teilnahme am Landesprogramm Schulmilch/Schulobst, Theater-AG, Bewegte Schule (Tischtennis, Fußball-Projekte, Fit4Future Schule), Mint-Projekte (RUB), Schulgarten, Therapeutische Förderung (Logopädie und Ergotherapie), Kooperationen mit Bildungspartner NRW, Stadt Herne, Architektur und Schule
	Gemeinsames Lernen:	–
	Auszeichnungen und Gütesiegel:	Fit4Future-Schule, Leseclub (Stiftung Lesen), Spielstark Schule, Erasmus +
	Schulorganisation:	Halbtagschule mit OGS
	Mensa vorhanden:	Schülerkiosk
	Betreuungs- bzw. Ganztagsangebote:	Offener Ganztag und 13+ (mit und ohne Mittagessen)

Else-Hirsch-Schule

Hegelstr. 6, 44805 Bochum
Bochum-Nord | Gerthe

Telefon: 0234 851010 | **Fax:** 0234 8102251

E-Mail: 157120@schule.nrw.de

Webseite: www.else-hirsch-schule.de

	Förderschwerpunkte:	Lernen
	Schülerzahl:	ca. 260
	Schulanfangszeit:	8:15 Uhr
	Schulleitung: Stellvertretende Schulleitung:	Claudia Igloffstein-Schäl Christine Heukamp
	Öffnungszeiten Sekretariat:	Montag bis Donnerstag (8:00–13:00 Uhr) Freitag (8:00–11:00 Uhr)
	VRR-Linien: Haltestellen:	308, 316, 318, 353, 321, 364 Gerthe Mitte, Heinrichstraße
	Fremdsprachenangebot:	Englisch ab Klasse 3
	Schulfahrtenprogramm	Klassenfahrten (Kl. 5/6), Fahrt nach Berlin (Kl. 8–9), Abschlussfahrt (Kl. 10)
	Besondere Maßnahmen der Berufsorientierung (außer KAoA):	Praktika (Kl. 8, 9 und 10), Jahrespraktikum, individuelle Praktika, individuelle Betreuung im Findungsprozess von Anschlussmöglichkeiten, Betriebsbesichtigungen, schulinterne Mädchen- und Jungen-Tage, Makerspace
	Sonstige wesentliche Angebote / Projekte:	Teilnahme am Auslandsschulprojekt Erasmus, i-Pad Klassen, Klassenrat und Schulparlament, Schüler*innen ehren Schüler*innen (Else-Hirsch-Ehrung), Brotzeit, Musical-Projekt, Trommel-Projekt, Box-Workshop, Bienen-AG, Coolness-Training, Pädagogische Pausenangebote, Inselraum, Lernbüro Unterstufe, Familienklasse
	Gemeinsames Lernen:	–
	Auszeichnungen und Gütesiegel:	Erasmus+; Schule ohne Rassismus – Schule mit Courage
	Schulorganisation:	Halbtagschule mit OGS
	Mensa vorhanden:	Nein
	Betreuungs- bzw. Ganztagsangebote:	Offener Ganztag und 13+

Mansfeld-Schule

Eislebener Str. 14–16, 44892 Bochum
Bochum-Ost | Langendreer

Telefon: 0234 68717-0 | **Fax:** 0234 68717-11

E-Mail: 194580@schule.nrw.de

Webseite: www.mansfeld-schule.de

	Förderschwerpunkte:	Emotionale und soziale Entwicklung (Sekundarstufe I)
	Schülerzahl:	ca. 100
	Schulanfangszeit:	8:30 Uhr
	Schulleitung: Stellvertretende Schulleitung:	Nicole Liesenhoff-Schubert Dirk Schuhmann
	Öffnungszeiten Sekretariat:	Montag bis Freitag (8:00–15:00 Uhr)
	VRR-Linien: Haltestellen:	S1, 302, 305, 310, 345, 355, 366, 370 Langendreer West, Am Neggenborn, Mansfelder Str.
	Fremdsprachenangebot:	Englisch
	Schulfahrtenprogramm	Begegnungsfahrt Norderney (Kl. 5 bis 7), Ski-Exkursion (Kl. 7 bis 10)
	Besondere Maßnahmen der Berufsorientierung (außer KAOA):	Eigenes BO-Curriculum, Individualisierte Betriebspraktika, Langzeitpraktika, Unterstützung durch Berufseinstiegsbegleiter, Teilnahme an Berufsbildungsmessen
	Sonstige wesentliche Angebote / Projekte:	WorkOUT (intensivpädagogische Maßnahme), Sozial-Kompetenz-Training, Intensivpädagogisches Konzept, Instrumentalkundeprojekte, Antisemitismus- und Antirassismusprojekte, Projekte mit den Omas gegen Rechts, Kooperationsprojekte zur MINT-Förderung, Projekte zur Suchtprävention, Projekte zur Leseförderung, Projekte zur Schulgesundheit, Zukunftsprojekte, Lesepaten, Kooperation: Stadtwerke, Neumayerstiftung, Projekt:Kultur – Kulturarbeit an Schulen, Pro Familia, Kurve kriegen, Falken, Rotary Club Weitmar-Mark, Polizei, Bezirksbürgermeister:in, Neue Wege
	Gemeinsames Lernen:	–
	Auszeichnungen und Gütesiegel:	Abraham-Pokal 2021 und 2022, Preisträger 2022 Dr.-Otto-Ruer-Preis, Schule ohne Rassismus – Schule mit Courage
	Schulorganisation:	Halbtagschule
	Mensa vorhanden:	–
	Betreuungs-/Ganztagsangebote:	Pädagogische Übermittagsbetreuung

Основна школа

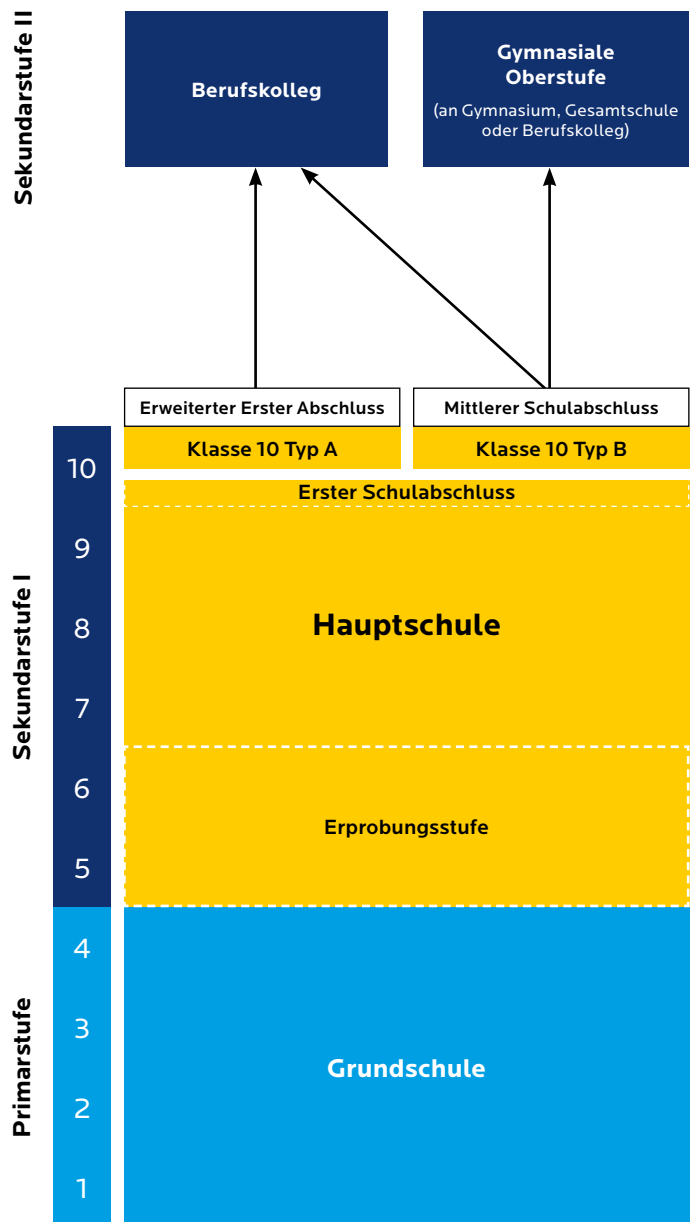
Навчаючись в основній школі, діти здобувають базову загальну освіту, яка допоможе їм майбутньому, **особливо якщо вони хочуть здобути професію**. Уроки мають практичний характер і передбачається багато практичних завдань. Діти повинні бути готові до світу праці.

В основній школі викладається багато різних предметів, і учні мають можливість поглиблювати свої знання у певних сферах. Це означає, що вони можуть зосередитися на деяких предметах, у яких вони демонструють особливі успіхи.

У цьому класі учні вивчають математику й англійську мову вже не всім класом, а діляться на групи відповідно до успішності. Таким чином вони краще можуть зрозуміти, що вони вивчають. Основна школа пропонує різні дипломи, якщо студенти успішно закінчують певні класи. Наприклад, вони можуть отримати атестат зрілості після 9 класу, який допоможе їм перейти до подальшого здобуття освіти.

У 10-ому класі учні діляться на групи, залежно від оцінок та інших пріоритетів. Тому якщо вони успішно закінчать 10-ий клас, вони можуть отримати різні дипломи. **Деякі з цих дипломів дають студентам змогу перейти до здобуття вищої освіти та подальшого навчання.**

Обидві середні школи в Бохумі перепроєктовані таким чином, щоб усі діти могли навчатися разом, навіть якщо їм потрібна спеціальна допомога. Ця концепція називається «Спільне навчання».

Liselotte Rauner-Schule

Voedestr. 46-48, 44866 Bochum
Bochum-Wattenscheid | Wattenscheid-Mitte

Telefon: 02327 85242 | **Fax:** 02327 900374
E-Mail: schule@lira-s.de | 148740@schule.nrw.de
Webseite: liselotte-rauner-schule.de | schule-wattenscheid.de |
talentschule-bochum.de

	Schülerzahl:	ca. 500
	Schulanfangszeit:	8:15 Uhr
	Schulleitung: Stellvertretende Schulleitung:	Marcel Schnürer Carina Janzik
	Öffnungszeiten Sekretariat:	Montag bis Donnerstag (8:00–12:00 Uhr) und zusätzlich Mittwoch und Donnerstag (14:00–16:00 Uhr)
	VRR-Linien: Haltestellen:	302, 363, 365, 386, 389, 390 August-Bebel-Platz
	Schwerpunkte Wahlpflichtbereich:	MINT (Mathematik, Informatik, Naturwissenschaften und Technik)
	Fremdsprachenangebote und -beginn:	Englisch
	Schulfahrtenprogramm	Klassenfahrten in Jahrgängen 5 und 9
	Internationale Kontakte:	-
	Besondere Maßnahmen der Berufsorientierung (außer KAOA):	Freiwilliges Sozialpraktikum, Individuelle Beratung beim Übergang von der Schule in den Beruf, Kooperation: Kreishandwerkerschaft Bochum; Betriebe (z. B. Malzers, Bogestra); Agentur für Arbeit, andere Schulen und Universitäten (z. B. TU Dortmund, VHS, TBS 1)
	Sonstige wesentliche Angebote / Projekte:	Erasmus+, enge Kooperation mit den weiterführenden Schulen, Kooperation mit der Musikschule, Kooperationen: städtische Projekte und Einrichtungen (z. B. Stadtteilmanagement „Soziale Stadt Wattenscheid“), Eltern, ehemalige Schülerinnen und Schüler, Wissenschaftspark Gelsenkirchen
	Gemeinsames Lernen bzw. Inklusionsbereiche:	Lernen, emotionale und soziale Entwicklung, Sprache
	Auszeichnungen und Gütesiegel:	Talentschule mit dem Schwerpunkt MINT
	Schulorganisation:	Erweiterter gebundener Ganzttag
	Mensa vorhanden:	Ja
	Betreuungs- bzw. Ganztagsangebote:	Pädagogische Übermittagsbetreuung

Werner-von-Siemens-Schule

Haydnstraße 3, 44805 Bochum
Bochum-Nord | Harpen

Telefon: 0234 92563-0 | **Fax:** 0234 92563-20

E-Mail: 147370@schule.nrw.de | info@wvsbo.de

Webseite: www.wvsbo.net | www.wvsbo.info

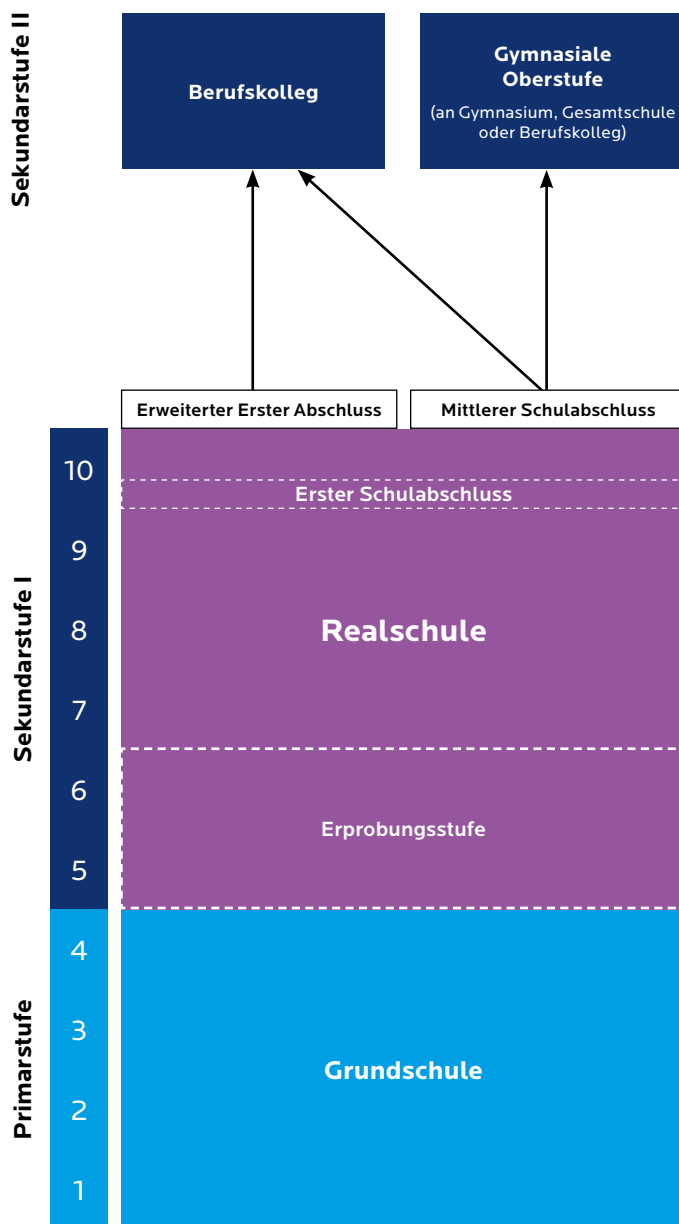
	Schülerzahl:	ca. 380
	Schulanfangszeit/Stundenraster:	7:15 Uhr (offener Beginn Schülercafé) 8:15 Uhr Unterrichtsbeginn (Unterricht im 60 Min. Takt)
	Schulleitung: Stellvertretende Schulleitung:	Ute Meyer-Lerch Kathrin Torka
	Öffnungszeiten Sekretariat:	7:00–15:00 Uhr
	VRR-Linien: Haltestellen:	308, 318, 366 Nordbad, Fontanestraße
	Schwerpunkte Wahlpflichtbereich:	Berufsorientierung, Angebote in den MINT-Fächern und aus dem Bereich Arbeitslehre
	Fremdsprachenangebote und -beginn:	Englisch
	Schulfahrtenprogramm	Projekt 'Wanderful': Wanderprojekt entlang der Küsten im Europäischen Ausland (Kl. 8–10) und Ski-Projektfahrt (jahrgangsübergreifend)
	Internationale Kontakte:	–
	Besondere Maßnahmen der Berufsorientierung (außer KAOA):	U. a. Girls Day und Bewerbertraining in Zusammenarbeit mit dem Kooperationsnetz Schule Wirtschaft (KSW), Kooperationen mit Betrieben z.B. Fa. Aldo, Fa. Tiemeyer, QBS Gewerkstatt, Stadtwerke Bochum, Wichern-Haus
	Sonstige wesentliche Angebote / Projekte:	Praxisorientierte Workshops in Kooperation mit dem zdi.IST Bochum/ Lego Education, LitCam: Fußball trifft Kultur in Kooperation mit dem VFL Bochum, Besondere Förderangebote im Bereich Kunst und Sport, Lebenspraxistraining (Schülerfirma), Projektwoche „Weihnachten“
	Gemeinsames Lernen bzw. Inklusionsbereiche:	Lernen, emotionale und soziale Entwicklung, Sprache, geistige Entwicklung
	Auszeichnungen und Gütesiegel:	Sprachsensibles Unterrichten
	Schulorganisation:	Gebundener Ganzttag
	Mensa vorhanden:	Ja
	Betreuungs- bzw. Ganztagsangebote:	Pädagogische Übermittagsbetreuung

Реальна школа

Реальна школа — це школа, у якій діти навчаються з 5-го до 10-го класу. Тут передаються як **практичні, так і професійні знання**, викладаються **наукові речі**.

У реальній школі учні можуть здобути хорошу базову освіту, а також підготуватися до подальшого навчання. Це означає, що після завершення школи учні можуть вибрати будь-який напрямок для подальшої освіти. Починаючи із сьомого класу, учні можуть вибирати сферу, у якій вони б хотіли поглибити свої знання. Враховуючи свою успішність та інтереси, вони можуть більше зосередитися на **науці та технологіях, бізнесі чи соціальних дослідженнях**. Іноді вони можуть вивчити **додаткову іноземну мову**. Усе залежить від школи.

У реальній школі після закінчення 10-го класу можна отримати різні дипломи.

Anne-Frank-Realschule

Heinrichstr. 2, 44805 Bochum
Bochum-Nord | Gerthe

Telefon: 0234 85834 | **Fax:** 0234 8102299

E-Mail: 162711@schule.nrw.de

Webseite: www.afrs-bochum.de

	Schülerzahl:	ca. 700
	Schulanfangszeit:	7:55 Uhr
	Schulleitung: Stellvertretende Schulleitung:	Christina Werner-Wellmann Kerstin Gerhardus
	Öffnungszeiten Sekretariat:	Montag bis Donnerstag (7:30–14:00 Uhr), Freitag (7:30–12:00 Uhr)
	VRR-Linien: Haltestellen:	308, 318, 353, 364 Castroper Hellweg, Heinrichstraße, Schwerinstraße
	Schwerpunkte Wahlpflichtbereich:	Naturwissenschaften, Informatik, Sozialwissenschaften, Französisch, Technik
	Fremdsprachenangebote und -beginn:	Englisch (Kl. 5), Französisch (Kl. 7), Türkisch (AG), Spanisch (AG)
	Schulfahrtenprogramm	Klassenfahrt am Ende des Jahrgang 5, Abschlussfahrt Jahrgang 10, Tagesfahrt nach Bergen-Belsen im Jahrgang 9
	Internationale Kontakte:	Haapenniemi School, Finnland
	Besondere Maßnahmen der Berufsorientierung (außer KAOA):	Berufsorientierung (Mädchen: gewerblich-technische Bereich, Jungen: sozialer Bereich), Betriebserkundungen, Besuche des Berufsinformationszentrums, Betriebspraktikum, Kompetenzcheck mit individueller Beratung, Sprechzeiten der Berufsberatung in unserem Berufsorientierungsbüro, Kooperationen mit der Firma Bauder und dem IST-Zentrum (Zdi), Außerschulische Lernorte, Schüler*innen-Eltern-Abende zur Berufswahlorientierung (Kl. 8/9), individuelle Beratung im Beratungsbüro, Messebesuch (Kl. 9), schulinterne Berufsmesse
	Sonstige wesentliche Angebote / Projekte:	Musikzweig „Ensemblespiel“, Streitschlichterausbildung (Kl.9), Sporthelferausbildung (Kl. 9/10), Naturwissenschaftsprojekt (Kl. 9), Streitschlichter
	Gemeinsames Lernen bzw. Inklusionsbereiche:	–
	Auszeichnungen und Gütesiegel:	Schule ohne Rassismus–Schule mit Courage", "Schulen im Netz", zweiter Preis des Solidarfonds NRW für das Projekt "Flowers for Future", beste Realschule in NRW beim französischen Europawettbewerb 2019
	Schulorganisation:	Ganztägig, Betreuung ab 7:30 Uhr
	Mensa vorhanden:	Ja
	Betreuungs- bzw. Ganztagsangebote:	Betreuungsmöglichkeit Montag bis Freitag vor 8:00 Uhr (vor Schulbeginn) bis 15:30 Uhr

Annette-von-Droste- Hülshoff-Schule

Lohring 22, 44789 Bochum
Bochum-Mitte | Altenbochum

Telefon: 0234 58449900 | **Fax:** 0234 3250503

E-Mail: 162656@schule.nrw.de

Webseite: www.annetteschule-bochum.de

	Schülerzahl:	ca. 750
	Schulanfangszeit:	7:45 Uhr
	Schulleitung: Stellvertretende Schulleitung:	Sabine Giese Heike Tiemann
	Öffnungszeiten Sekretariat:	6:30–14:30 Uhr
	VRR-Linien: Haltestellen:	302, 305, 310, 339, 355, 368 Lohring
	Schwerpunkte Wahlpflichtbereich:	Technik, Informatik, Sozialwissenschaften, Französisch, ein musischer und/oder naturwissenschaftlicher Wahlpflichtbereich sind ab dem Schuljahr 2026/2027 in Planung
	Fremdsprachenangebote und -beginn:	Englisch (Kl. 5), Französisch (Kl. 7)
	Schulfahrtenprogramm	Klassenfahrt im Jahrgang 6 (1. HJ), im Jahrgang 7 (2. HJ), Abschlussfahrt im Jahrgang 10 (1. HJ); WP-Fahrt/-Tage im Jahrgang 8
	Internationale Kontakte:	–
	Besondere Maßnahmen der Berufsorientierung (außer KAOA):	Kooperationen Berufskollegs: Schnupperunterricht der Klassen 9 und 10 (Zentraler Elternabend), Teilnahme Praxistage „Technische Berufe“, Kooperationen mit den Firmen Elspermann und Schrey, Kooperation Bundesagentur für Arbeit (u. a. Einzelberatung) und Berufswahlpass e.V Kooperation mit der Stadtbücherei und Mentor – die Leselernhelfer Bochum e.V.
	Sonstige wesentliche Angebote / Projekte:	Musik AG, Kunst-AG, Gottesdienst AG, Sport-AGs, Schach-AG, Video- AG, Ausbildung zu Schulsportassistent, Schulhofhelfer, Schulsanitäter, Streitschlichter, Soziales Lernen in den Klassen 5 und 6, LRS-Förderung, Kooperation mit der Stiftung Mentor, Kooperation mit der Stadtbücherei, Strategien Informationsbeschaffung und Verarbeitung (Kl. 5), Informatik (Kl. 5 und 6), Lesekompetenztraining (Kl. 6), Präsentationstechniken (Kl. 7), Vorbereitung auf die Zentralprüfungen (Kl. 10)
	Gemeinsames Lernen bzw. Inklusionsbereiche:	Lernen, emotionale und soziale Entwicklung, Sprache
	Auszeichnungen und Gütesiegel:	Berufswahlpass zur Berufswahlorientierung der Klassen 8 bis 10
	Schulorganisation:	Halbtätig
	Mensa vorhanden:	Cafeteria
	Betreuungs- bzw. Ganztagsangebote:	Pädagogische Übermittagsbetreuung

Hans-Böckler-Schule

Querenburger Str. 35, 44789 Bochum
Bochum-Süd | Wiemelhausen

Telefon: 0234 9380086 | **Fax:** 0234 9380099
E-Mail: 162681@schule.nrw.de | info@hansibo.de
Webseite: www.hansibo.de

	Schülerzahl:	ca. 580
	Schulanfangszeit / Stundenraster:	8:10 Uhr (Unterricht im 60 Minuten-Takt)
	Schulleitung: Stellvertretende Schulleitung:	Meral Özakdag Dr. Frank Schaller
	Öffnungszeiten Sekretariat:	8:00 – 14:00 Uhr
	VRR-Linien: Haltestellen:	U 35, 345, 349, 356 Aralforschung, Waldring
	Schwerpunkte Wahlpflichtbereich:	Französisch, Technik/Informatik, Biologie, Kunst + (Kunst, Darstellen und Gestalten)
	Fremdsprachenangebote und -beginn:	Englisch ab Klasse 5, Französisch ab Klasse 6 im Rahmen der Talentstunden
	Schulfahrtenprogramm	In den Jahrgängen 6, 8 und 10
	Internationale Kontakte:	-
	Besondere Maßnahmen der Berufsorientierung (außer KAoA):	Sprechtage für Schülerinnen und Schüler zur Laufbahnberatung (Kl. 8–9), und Schüler*innen-Eltern-Abende (Kl. 8 und 10), individuelle Beratung im Beratungsbüro, Berufsnavigator und Assessment-Center-Training (Kl. 9), Bewerbungseminare, Superhirn und Praxistag zu MINT Berufen, MINT-Messe, außerschulische Lernorte (z. B. DASA), Fit4future, Kooperationspartnerschaften: Agentur für Arbeit, IHK, BWP e. V., Sparkasse, Fa. Elsperrmann
	Sonstige wesentliche Angebote / Projekte:	Talentberatung, -förderung (Kl. 5–6) in den Fächern Musik, Kunst, Werken, Technik, Textil, Förderband: Tägl. 30 Minuten, Förderung des selbstständigen Lernens an Kompetenztagen, Soziales Lernen (Kl. 5–6), Lerncoaching, Projekte: „Komm mit! Fördern statt Sitzenbleiben“, „Bildung & Gesundheit“, Classroom Management, sprachsensibler Unterricht, DaZ, Sprachförderung, Internationale Austauschprogramme (Erasmus+), Sanitär- und Sporthelfer-ausbildung, Konfliktshelfer, Schüler helfen Schülern, Lerncoaching im Übermittagsangebot, Schülerbücherei, Yoga-AG, Garten-AG
	Gemeinsames Lernen bzw. Inklusionsbereiche:	Lernen, emotionale und soziale Entwicklung, Sprache und Hören und Kommunikation, körperliche und motorische Entwicklung
	Auszeichnungen und Gütesiegel:	Zukunftsschule NRW, Berufswahlsiegel 2017–2027, Selbstständige Schule, Erasmus+
	Schulorganisation:	Halbtätig
	Mensa vorhanden:	Cafeteria, Wasserspender, Snack-Automat, Getränke-Automat
	Betreuungs- bzw. Ganztagsangebote:	Pädagogische Übermittagsbetreuung / Lerncoaching (kostenlos) Montag–Donnerstag bis 15.00 Uhr und Freitag bis 14.30 Uhr

Pestalozzi-Realschule

Graf-Adolf-Str. 40, 44866 Bochum
Bochum-Wattenscheid | Wattenscheid-Mitte

Telefon: 02327 910700 | **Fax:** 02327 9107010
E-Mail: 163077@schule.nrw.de | schule@pestalozzi-bochum.nrw.schule
Webseite: www.prs-bo.de

	Schülerzahl:	ca. 710
	Schulanfangszeit:	8:00 Uhr
	Schulleitung: Stellvertretende Schulleitung:	Zoi Stefanou Melanie Kühn, Barabara Neufang
	Öffnungszeiten Sekretariat:	Montag bis Donnerstag (8:00–15:00 Uhr), Freitag (8:00–13:30 Uhr)
	VRR-Linien: Haltestellen:	302, 363, 390, 346, 386 Querstraße, Vietingstraße, Wibbeltstraße, Hardenbergerstraße
	Schwerpunkte Wahlpflichtbereich:	Naturwissenschaftlicher Schwerpunkt (Biologie), Technischer Schwerpunkt (Informatik), Fremdsprachlicher Schwerpunkt (Französisch), Sportlicher Schwerpunkt (Sport) und Sozialwissenschaften
	Fremdsprachenangebote und -beginn:	Englisch (Kl. 5) und Französisch (Kl. 7)
	Schulfahrtenprogramm	Erste Klassenfahrt (Kl. 6), Sport- u. Französischkursfahrten – alle zwei Jahre (Kl. 8/9), Englandfahrt – bilinguale Klasse und Abschlussfahrt für die übrigen Klassen (Kl. 10), freiwillige Gedenkstättenfahrt (Kl. 10)
	Internationale Kontakte:	–
	Besondere Maßnahmen der Berufsorientierung (außer KAoA):	Fit For Future (Schuleigene Ausbildungsmesse), Berufswahlvorbereitung-AG, SöKo-Praktikum in Klasse 8, zwei Praktika in Klasse 9
	Sonstige wesentliche Angebote / Projekte:	Profilklassen: Sportklasse, bilingualer Zweig (englisch), naturwissenschaftlich- technische Klasse, große Vielfalt an AG-Angeboten, Förderunterricht in den Hauptfächern
	Gemeinsames Lernen bzw. Inklusionsbereiche:	Geistige Entwicklung, Emotionale und soziale Entwicklung, Lernen und Sprache
	Auszeichnungen und Gütesiegel:	Eliteschule des Sports, Sportschule NRW und Schule des Gemeinsamen Lernens
	Schulorganisation:	gebundener Ganzttag
	Mensa vorhanden:	Ja
	Betreuungs- bzw. Ganztagsangebote:	Mittagspausenangebote

Realschule Höntrop

Höntroper Str. 99, 44869 Bochum
Bochum-Wattenscheid | Höntrop

Telefon: 02327 974710 | **Fax:** 02327 974711

E-Mail: 163089@schule.nrw.de

Webseite: www.rsh-bo.de

	Schülerzahl:	ca. 800
	Schulanfangszeit:	8:10 Uhr
	Schulleitung: Stellvertretende Schulleitung:	Ursula Tetzlaff Stefan Telsemeyer, Frauke Roy
	Öffnungszeiten Sekretariat:	8:00–14:00 Uhr
	VRR-Linien: Haltestellen:	S1, 365, 389, 390, 344, 346, 365 Wattenscheid Höntrop, Talstraße
	Schwerpunkte Wahlpflichtbereich:	Biologie, Französisch, Informatik, Sozialwissenschaften, Technik
	Fremdsprachenangebote und -beginn:	Englisch (Kl. 5) und Französisch (Kl. 7)
	Schulfahrtenprogramm	"Wir werden ein Team" (Kl. 6), "Etwas wagen/Wir schaffen das!" (Kl. 8), FS-Kurs: Liege (Kl. 10), FS-Kurs: Paris (Kl. 10), Berlin, unsere Hauptstadt kennenlernen (Kl. 10)
	Internationale Kontakte:	Texas, La Grange High School, Frankreich
	Besondere Maßnahmen der Berufsorientierung (außer KAoA):	Zwei zweiwöchige Betriebspraktika in Klasse 9, Praxistage technische Berufe, Berufswahlkoordination, Berufsinformationstage mit Betrieben, Kooperationen mit Bochumer Verein, Hotel Beckmannshof, Berufswahlpass, Phillips, Musikforum Ruhr
	Sonstige wesentliche Angebote / Projekte:	Werteerziehung, Sozialtraining, Lernen zu Lernen, Streitschlichtung, Anti-Mobbing-Konzept, Etikettekurs, In-Safe-Hands, Musik-AG, Hauswirtschaft, Garten-AG, Chemie-AG, Seniorencafé, Schulsanitätsdienst, Bildungsbande, Vielfalt fördern: Demokratieprojekt, Teilnahme am Projekt Klima und Nachhaltigkeit
	Gemeinsames Lernen bzw. Inklusionsbereiche:	Lernen, emotionale und soziale Entwicklung, Sprache
	Auszeichnungen und Gütesiegel:	Berufswahlpass 2019, Berufswahlsiegel 2017, Abraham Pokal 2012, Präventionsprojekt Gesundheitsförderung, Präventionsradar, Zertifikat: "Ich bin wichtig"
	Schulorganisation:	Halbtätig
	Mensa vorhanden:	Nein
	Betreuungs- bzw. Ganztagsangebote:	Pädagogische Übermittagsbetreuung: Montag bis Donnerstag 12:30–16:00 Uhr

Гімназія

У всіх гімназіях Бохума відновилося більш тривале навчання під назвою G9. Гімназія — це школа, де діти навчаються у два етапи: спочатку з 5-го до 10-го класу, а потім з 11-го до 13-го класу. **Після закінчення старших класів учні отримують атестат зрілості.** Це важливий ступінь, який згодом допоможе їм у навчанні в університеті або у здобутті професії.

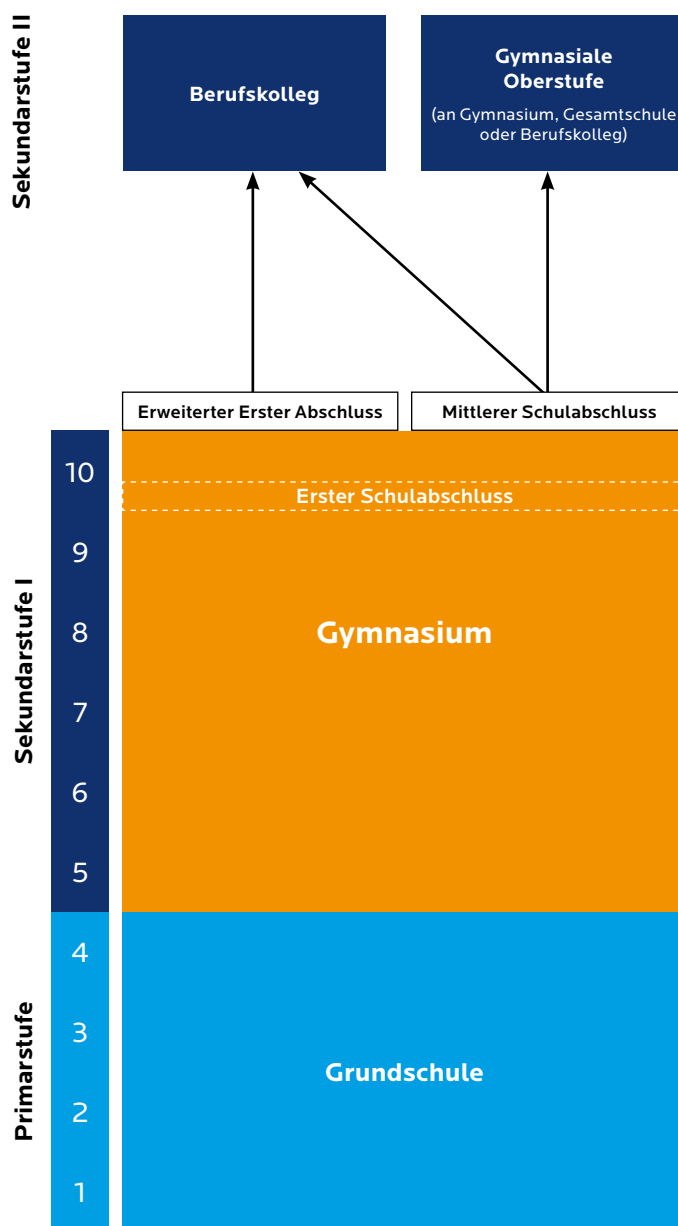
Мета цієї школи — дати дітям **якомога більше знань**, щоб вони могли потім **навчатися в університеті**. При цьому вони також отримують такі знання, які допоможуть знайти роботу. Кожна гімназія вирішує, на яких напрямках хоче зосередитися.

Тут необхідно вивчити **кілька іноземних мов**. Англійська зазвичай є першою іноземною мовою, яку учні вивчають у 5-му класі. Пізніше, у 7-му класі, вони починають вивчати другу іноземну мову — яку саме залежить від кожної гімназії.

У старших класах учні можуть вибирати нові предмети. Вони можуть вивчати **третю іноземну мову** або вибрати інші предмети. Наприклад, **природничі або соціальні науки**. Учні у кожній школі пропонуються різні предмети на вибір.

У 5–10 класах усі навчаються **разом в одному класі**. Учні вивчають у змішаних групах лише певні предмети. Це стосується релігійної освіти та практичної філософії. Починаючи з 7-го класу, це стосується також нових іноземних мов.

Мета цієї школи полягає в тому, щоб учні отримали **атестат про середню освіту**. Якщо хтось закінчує школу раніше, він або вона все ще можуть отримати спеціальні сертифікати, які можна прирівняти до дипломів інших типів шкіл.

Goethe-Schule

Goetheplatz 1, 44791 Bochum
Bochum-Mitte | Innenstadt

Telefon: 0234 43885510 | **Fax:** 0234 43885511
E-Mail: 169213@schule.nrw.de | info@goethe-schule.de
Webseite: www.goethe-schule.de

	Schülerzahl:	858
	Schulanfangszeit:	7:50 Uhr
	Schulleitung: Stellvertretende Schulleitung:	Ulrike Strajhar Anne Katrin Meyer
	Öffnungszeiten Sekretariat:	Montag bis Donnerstag (7:15–15:00 Uhr) und Freitag (7:15–13:30 Uhr)
	VRR-Linien: Haltestellen:	316, 306, 305, 310, 336, 339, 345, 353, 354, 368, 394, U35 Nordring, Rathaus, Deutsches Bergbaumuseum, Kunstmuseum, Brückstraße
	Schwerpunkte Wahlpflichtbereich:	Wahlpflichtbereich II: Informatik und angewandte Mathematik; Technik; Darstellen und Gestalten; PEG (Politik-Erdkunde-Geschichte)
	Fremdsprachenangebote und -beginn:	Englisch (Kl. 5), Französisch, Latein (Kl. 7), Französisch (Kl. 9), Italienisch, Spanisch (Sek. II)
	Schulfahrtenprogramm	Kennenlernfahrt (Kl.5), Norderney (Kl.6), Skifahrt (Kl. 9), Orchesterfahrt (Kl. 7–10), Kursfahrten Q2
	Internationale Kontakte:	Spanien (Madrid), Tschechische Republik (Prag), USA (Vermont), Italien (Pescara), Niederlande (Den Haag)
	Besondere Maßnahmen der Berufsorientierung (außer KAOA):	Berufswahlsiegel NRW, Berufswahlorientierung durch Praktika in Kl. 10 und Q1, Praktikum im Ausland, Berufsinformationstage, Talentscouting, Zusammenarbeit mit der Berufsberatung
	Sonstige wesentliche Angebote / Projekte:	<p>Profilklassen: Bläserklasse, naturwissenschaftliche Profilklassen, pädagogisches Konzept der Lernlandschaften in den Jahrgangsstufen 5 bis 8 im neuen Jahrgangshaus; Medienerziehung: Fun und Risk im Netz, fairNETZt;</p> <p>Begabtenförderung: Klasse 6 und 7 Förder-Förderprojekt; Gewaltprävention: Fair Play Days, Soziales Lernen in Kl. 7; Lerncoaching; Beratungsangebote; Schulsozialarbeit; Erasmus+ Förderprogramm der Europäischen Union; zahlreiche AGs: u. a. Streitschlichtungs-AG, Veranstaltungstechnik-AG, Goethes Anzeiger-AG, Einrad-AG, Lego-Roboter-AG; Schulzirkus RatzFatz, Soulband, mehrere Orchester mit Musikfahrt; Naturwissenschaftliche Wettbewerbe: Mathematik- und Biologieolympiade, Heureka Wettbewerb, bioLogisch!, Känguruwettbewerb, freestyle-physics, Informatik-Biber; Sprachzertifikate: Cambridge Certificate; Kooperationen: Leseförderung (Stadtbücherei, Literaturbüro Ruhr, #lassmalesen), BUND, Kunstmuseum, RUB Bochum, Schüler-Uni, RUB Schülerlabor; Gesundheitsförderung: Schulsanitäter, Teilnahme am Präventionsradar (Wohlbefinden von Schülerinnen und Schülern), Pro Familia, umfangreiches Suchtpräventionsprogramm, Ski-Lehrerausbildung (DSV), Projekttag; Kultur Projekte</p>
	Auszeichnungen und Gütesiegel:	Zukunftsschule NRW: Netzwerk Lernkultur : Individuelle Förderung, Berufswahlsiegel NRW, MINT-freundliche Schule, Schule im Talentscouting, Schule ohne Rassismus
	Schulorganisation:	Halbtägig
	Mensa vorhanden:	Ja, tägliches warmes Essen und zusätzliches Cafeteria-Angebot
	Betreuungs- bzw. Ganztagsangebote:	Pädagogische Übermittagsbetreuung Montag bis Freitag (13:00–16:00 Uhr)

Graf-Engelbert-Gymnasium Bochum

Königsallee 77/79, 44789 Bochum
Bochum-Süd | Wiemelhausen

Telefon: 0234 9302010 | **Fax:** 0234 93020110
E-Mail: 169160@schule.nrw.de | sekretariat@graf-engelbert-gymnasium.de
Webseite: www.graf-engelbert-gymnasium.de

	Schülerzahl:	ca. 900
	Schulanfangszeit:	8:15 Uhr
	Schulleitung: Stellvertretende Schulleitung:	Dr. Elke Arnscheidt Dr. Robert Bunse
	Öffnungszeiten Sekretariat:	Montag (8:00–13:30 Uhr), Dienstag bis Freitag (8:00–14:00 Uhr)
	VRR-Linien: Haltestellen:	353, 350, 339, 354 Farnstraße, Rechener Park, Romanusplatz
	Schwerpunkte Wahlpflichtbereich:	Informatik, Fremdsprachen, Naturwissenschaften, Gesellschaftswissenschaft
	Fremdsprachenangebote und -beginn:	Englisch (KL. 5), Latein, Französisch (KL. 7 und KL. 9), Spanisch (KL. 9 und EF), Externe internationale Sprachzertifikate in Englisch (CAE), Französisch (DELF) und Spanisch (DELE) mit schulischer Vorbereitung
	Schulfahrtenprogramm	"Das Wir gewinnt" – Fahrt zur Stärkung der Klassengemeinschaft (KL. 6), Windsurfing am Veluwemeer zur Stärkung des Selbstbewusstseins und der Eigenständigkeit (KL. 8), Willkommensfahrt zu Beginn der Sekundarstufe II (EF), Abschlussfahrten mit unterschiedlichen Interessenschwerpunkten (Q2)
	Internationale Kontakte:	Finnland, Niederlande, Frankreich; Erasmus+
	Besondere Maßnahmen der Berufsorientierung (außer KAoA):	Freiwilliges halbjähriges Sozialpraktikum (1 Nachmittag pro Woche) in Klasse 10, schuleigene BerufeBörse der Alumni
	Sonstige wesentliche Angebote / Projekte:	Computergestützte Diagnostik und individuelle Förderung, Talentscouting, GEG Plus (Exzellenzförderung), SchülerUni, Schulbücherei, Konzept „Soziales Lernen“ zur Förderung sozialer Kompetenzen, „Gemeinsam Klasse sein“, Teilnahme am Präventionsradar (Suchtprävention), Medienscouts, Digitale Sprechstunde, „Fun and Risk im Netz“, NETWAVE, „Leben retten macht Schule“, Fächerübergreifender NW-Unterricht (KL. 5–6), MINT mit individuellen Angeboten in Mathematik, Informatik und Naturwissenschaften, Mathematik-Olympiade, Känguru der Mathematik, Wettbewerbe in Biologie, Physik und Informatik, Projektkurs Mathematik-Informatik in Kooperation mit dem zdi-Netzwerk Bochum, Lese- und Schreibförderung mit Rechtschreibförderung und Wettbewerben, Vokabelolympiade, Bundeswettbewerb Fremdsprachen, Kooperationen mit Keizer Karel College Amstelveen, Kimitoöns Gymnasium und Kimitonejdens Skola und Ruhr-Universität Bochum
	Auszeichnungen und Gütesiegel:	Zukunftsschule NRW, Schule ohne Rassismus, Zertifizierte MINT-Schule (im Verein MINT Excellence-Center), Prüfungszentrum DELE (Instituto Cervantes), KSW-Bochum (Kooperationsnetz Schule-Wirtschaft), Schule der Vielfalt
	Schulorganisation:	Halbtätig
	Mensa vorhanden:	Ja
	Betreuungs- bzw. Ganztagsangebote:	Pädagogische Übermittagsbetreuung: Montag bis Freitag (13:30 Uhr–16:00 Uhr)

Heinrich-von-Kleist-Gymnasium Bochum

Heinrichstr. 2, 44805 Bochum
Bochum-Nord | Gerthe

Telefon: 0234 891250 | **Fax:** 0234 8912546

E-Mail: 169237@schule.nrw.de | sekretariat@hvk-bochum.de

Webseite: www.hvk-bo.de

	Schülerzahl:	ca. 700
	Schulanfangszeit/Stundenraster:	8:00 Uhr, (67,5 Minuten-Stunden)
	Schulleitung: Stellvertretende Schulleitung:	Michael Braß Sonja Jestädt
	Öffnungszeiten Sekretariat:	7:30–14:00 Uhr
	VRR-Linien: Haltestellen:	308, 316, 318, 321, 353, 364, E45 Heinrichstr., Schwerinstr., Gerthe-Mitte
	Schwerpunkte Wahlpflichtbereich:	Ergänzungsstunde im Ganzttag (Kl. 7–8), Wahl eines Schwerpunktbereichs: MINT, Sport-Ernährung-Gesundheit, Theater, Chor; Wahlpflicht II (Kl. 9–10): Informatik, Technik, Darstellen und Gestalten, Musik, Italienisch und Geschichte
	Fremdsprachenangebote und -beginn:	Englisch (Kl. 5), Latein, Französisch (Kl. 7), Italienisch (Kl. 9), Spanisch (EF)
	Schulfahrtenprogramm	Borkum (Kl. 5), Waldheim (Kl. 7), Skifahrt Jochgrimm (Kl. 8), Bremerhaven (Kl. 9), Studienfahrten (Q-Phase)
	Internationale Kontakte:	Polen, Frankreich
	Besondere Maßnahmen der Berufsorientierung (außer KAoA):	Universitätsinformationstage, FH-Tage, Informationsveranstaltungen duales Studium, Talentscouting, MINT-Werkstatt (Kl. 8), Berufemesse (Sek. II), Potentialanalyseverfahren (Sek. II), Kooperationsnetzwerk Schule-Wirtschaft
	Sonstige wesentliche Angebote / Projekte:	Soziale Kompetenzentwicklung, (Sek. I), LionsQuest, Klassenrat, Stärken fördern, Medienerziehung Gewalt- und Suchtprävention, DELF, Cambridge Certificate, Lerncoaching, Breites AG-Angebot im regulären Stundenplan, Tage religiöser Orientierung, Schul-Skifahrt
	Auszeichnungen und Gütesiegel:	Schule der Zukunft, Schule ohne Rassismus, Lernpotenziale individuell fördern im Gymnasium, ausgezeichnete Schule im Netzwerk Junior-Ingenieur-Akademie
	Schulorganisation:	Ganztagsgymnasium Montag, Mittwoch, Donnerstag (8:00–15:00 Uhr), Dienstag und Freitag (8:00–13:05 Uhr)
	Mensa vorhanden:	Ja
	Betreuungs- bzw. Ganztagsangebote:	Pädagogische Betreuung täglich bis 16:00 Uhr möglich

Hellweg-Gymnasium Bochum

Lohackerstr. 13, 44867 Bochum
Bochum-Wattenscheid | Westenfeld

Telefon: 02327 309210 | **Fax:** 02327 309211
E-Mail: 169705@schule.nrw.de | Hellweg-gymnasium@bochum.de
Webseite: www.hellweg-gymnasium.de

	Schülerzahl:	ca. 785
	Schulanfangszeit:	8:00 Uhr
	Schulleitung: Stellvertretende Schulleitung:	Timm Jakat (kommissarisch) Timm Jakat
	Öffnungszeiten Sekretariat:	7:30–16:00 Uhr
	VRR-Linien: Haltestellen:	344, 346, 363, 365, 386, 390 365, 386 Ridderstraße, Lohackerstraße Auf dem Kley
	Schwerpunkte Wahlpflichtbereich:	Bio/Chemie, Sport/Gesellschaft, Mathe/Informatik, Europakurs (Politik/Wirtschaft), 3. Fremdsprache (Latein oder Französisch)
	Fremdsprachenangebote und -beginn:	Englisch (Kl. 5); Französisch und Latein (Kl. 7); Französisch und Latein (Kl. 9); Spanisch (Einführungsphase)
	Schulfahrtenprogramm	Kennenlernfahrt nach Hachen (Kl. 5), Klassenfahrt (Kl. 7), Fahrt der bilingualen Klasse nach England (Kl. 7), Skifahrt (Kl. 9), Studienfahrt (Q2), mehrere Fahrten und Austausch über ERASMUS+
	Internationale Kontakte:	England, Frankreich, Griechenland, Italien, Lettland, Polen, Ukraine
	Besondere Maßnahmen der Berufsorientierung (außer KAoA):	Auslandsbetriebspraktika, Berufspräsenztage in der Oberstufe, Hochschultage, Teilnahme OLMUN Oldenburg
	Sonstige wesentliche Angebote / Projekte:	Profilklassen: bilingual Englisch und Sport, individuelle Förderung u. a. durch Lernbetreuung und -Tutorien, Erasmus-Plus-Projekte, iPad-Jahrgangstufen (ab Kl. 8), Auslandsbetriebspraktika, DELF und Wirtschaftsenglisch, Kooperation Schule Wirtschaft (KSW) mit Bosch und Martin-Luther-Krankenhaus in Bochum-Wattenscheid, Streitschlichtungs-AG, Kompetenztraining, Konfliktmanagement, Teilnahme am Wettbewerb „Jugend dabattiert“, Erasmus +
	Auszeichnungen und Gütesiegel:	Europaschule in NRW, Lions Quest Schule (zertifiziert), Sportschule NRW, Eliteschule des Sports (Deutscher Olympischer Sportbund), Zukunftsschule NRW, CertiLingua Schule (zertifiziert), Schule der Zukunft
	Schulorganisation:	Halbtätig
	Mensa vorhanden:	Ja
	Betreuungs- bzw. Ganztagsangebote:	Pädagogische Übermittagsbetreuung

Hildegardis-Gymnasium Bochum

Klinikstr. 1, 44791 Bochum
Bochum-Mitte | Innenstadt

Telefon: 0234 516070 | **Fax:** 0234 5160710
E-Mail: info@hildegardis-bochum.de | 169158@schule.nrw.de
Webseite: www.hildegardis-bochum.de

	Schülerzahl:	ca. 900
	Schulanfangszeit:	7:50 Uhr
	Schulleitung: Stellvertretende Schulleitung:	Werner Backhaus Daniela Wingenfeld
	Öffnungszeiten Sekretariat:	7:30 – 14:00 Uhr
	VRR-Linien: Haltestellen:	308, 316, 318, 336, 339, 353, 354 Planetarium, Klinikstraße, Kunstmuseum
	Schwerpunkte Wahlpflichtbereich:	Naturwissenschaften: Biologie/Chemie, IT - Informatik-Technik-Physik; Gesellschaftswissenschaften: Geschichte englisch bilingual; Fremdsprachen: Französisch, Latein
	Fremdsprachenangebote und -beginn:	Englisch (Normalzweig) oder Französisch bilingual + Englisch (Kl. 5), Französisch, Latein (Kl. 7), Latein, Französisch, Geschichte englisch bilingual (Kl. 9), Italienisch, Spanisch (EF) und Möglichkeit der Doppelqualifikation deutsches Abitur und französisches Baccalauréat (Profilklasse)
	Schulfahrtenprogramm	Klassen- und Stufenfahrten in den Jahrgängen 5, 8, EF und Q2; zahlreiche Austauschbegegnungen und freiwillige Schulfahrten
	Internationale Kontakte:	Frankreich, Italien, Polen, Finnland, Erasmus+
	Besondere Maßnahmen der Berufsorientierung (außer KAOA):	Berufsnavigator (EF), Sozialpraktikum (Kl. 10), zweiwöchiges Praktikum, auch im Ausland (Q1), Kooperation Schule-Wirtschaft durch Partnerschaften mit mehreren Betrieben; Berufsbildungsmessen
	Sonstige wesentliche Angebote / Projekte:	Bilinguales Profil (französisch), Förderung des Bereiches MINT+BNE (Bildung für nachhaltige Entwicklung), Projektkurse Naturwissenschaften und Geschichte, Europacurriculum, Tage ethisch-religiöser Orientierung, Arbeit mit iPads (ab Kl. 8), Medienscouts, Landesprogramm Bildung und Gesundheit, Schülerwettbewerbe in Fremdsprachen, Gesellschafts- und Naturwissenschaften; 3 Chöre, 2 Orchester, 3 Theaterensembles, Kunstausstellungen, Schülerfirma, Schulgarten, Lerncoaching, Projekttag „Gemeinsam Klasse sein“ (Kl. 5), Kooperationen mit Schauspielhaus Bochum, Musikforum, Stadtbücherei, AstroStars, Kooperation Schule-Hochschule (RUB und TH Agricola), Kooperation mit Stipendienwerk in Guatemala, Austauschschulen in Frankreich, Italien, Polen, Finnland, Erasmus+ (Effort A – Lehrkräftefortbildung im europäischen Austausch), Arbeit in Netzwerken (z. B. LIBINGUA – bil. Unterricht, ind. Förderung – aktuell: sprachsensibler Fachunterricht, Europaschulnetzwerk, Netzwerk Schulen der Zukunft, Netzwerk der FairTrade-Schools u. v. m.)
	Auszeichnungen und Gütesiegel:	Europaschule in NRW, Schule der Zukunft – Bildung für Nachhaltigkeit, Zukunftsschule für individuelle Förderung, „Humanitäre Schule“, „Fair-Trade-School“, „Schule ohne Rassismus – Schule mit Courage“
	Schulorganisation:	Halbtätig
	Mensa vorhanden:	Erweitertes Cafeteriaangebot
	Betreuungs- bzw. Ganztagsangebote:	Pädagogische Übermittagsbetreuung

Lessing-Gymnasium Bochum

Ottilienstr. 12, 44892 Bochum
Bochum-Ost | Langendreer

Telefon: 0234 6872610 | **Fax:** 0234 6872611
E-Mail: 169183@schule.nrw.de | sekretariat@lessing-schule.de
Webseite: www.lessing-gymnasium-bochum.de

	Schülerzahl:	ca. 930
	Schulanfangszeit:	7:45 Uhr
	Schulleitung: Stellvertretende Schulleitung:	Wolfram Hirschhausen Ulrike Pieper
	Öffnungszeiten Sekretariat:	Montag bis Freitag (7:30–13:30 Uhr)
	VRR-Linien: Haltestellen:	345, 355, 369, 378, 302, 305, 310 Langendreer Amt, Lessing Schule
	Schwerpunkte Wahlpflichtbereich:	Informatik, Biologie/Chemie, Erdkunde/Politik/Geschichte, Spanisch
	Fremdsprachenangebote und-beginn:	Englisch (Kl. 5), Französisch (Kl. 7), Latein (Kl. 7), Spanisch (Kl. 9, EF)
	Schulfahrtenprogramm	Klassenfahrt (Kl. 6), Skifahrt (Kl. 8), Einführungsfahrt (EF), Leistungskursfahrt (Q1), Angebotsfahrten nach Spanien und in die USA
	Internationale Kontakte:	USA, Spanien, Frankreich
	Besondere Maßnahmen der Berufsorientierung (außer KAoA):	Tage beruflicher Orientierung (Kl. 9), Markt der Möglichkeiten (Kl. 9, EF, Q1, Q2), berufsfeldbezogene Praktika (Kl. 9), Berufspraktikum (EF), Berufswahlpass, Berufsnavigation, studienfeldbezogene Tests und Auswertung (Q1, Q2), Berufsorientierungsbüro, Talentscouting NRW
	Sonstige wesentliche Angebote / Projekte:	Bläserklasse, MINT-Projekte, Schüler-Uni, RUBION, Lions Quest (soziales Lernen, Kommunikationstraining), Begabungsförderung, Sprachdiplome: DELF (Französisch), Cambridge (Englisch) und DELE (Spanisch), Orchester, Chöre, Schultheater, Schülerzeitung, Jahrbuch, Ruhr-Universität Bochum, KSW – Kooperationsnetz Schule-Wirtschaft, GEA Happel Klimatechnik, Alfred-Krupp-Schülerlabor
	Auszeichnungen und Gütesiegel:	Berufswahl-Siegel, Lions Quest Qualitäts-Siegel, MINT Freundliche Schule, Zukunftsschulen NRW – Lernkultur – Individuelle Förderung, KSW – Kooperation Schule-Wirtschaft, Talentscouting
	Schulorganisation:	Halbtätig
	Mensa vorhanden:	Ja
	Betreuungs- bzw. Ganztagsangebote:	Pädagogische Übermittagsbetreuung im AG-Bereich nach der 6. Stunde

Märkisches Gymnasium Wattenscheid

Saarlandstr. 40–44, 44866 Bochum
Bochum-Wattenscheid | Wattenscheid-Mitte

Telefon: 02327 549810 | **Fax:** 02327 549811
E-Mail: 169699@schule.nrw.de | schulleitung@mgwat.de
Webseite: www.mgwat.de

	Schülerzahl:	ca. 870
	Schulanfangszeit/Stundenraster:	8:00 Uhr / Doppelstundenprinzip
	Schulleitung: Stellvertretende Schulleitung:	Dr. Kerstin Guse-Becker Torben Bennemann
	Öffnungszeiten Sekretariat:	7:30 – 13:30 Uhr
	VRR-Linien: Haltestellen:	302, 344, 346, 363, 386, 389, 390 August-Bebel-Platz, Stadthalle, Bahnhofstr.
	Schwerpunkte Wahlpflichtbereich:	ab Klasse 5: Sport (Profil), MINT, Musik ab Klasse 9: English and International Studies, Design und innovative Technik (MINT), Gestern – Heute – Morgen (Gesellschaftswissenschaften), Sport und Bewegung, Spanisch
	Fremdsprachenangebote und -beginn:	Englisch (Kl. 5), Französisch (Kl. 7/9), Latein (Kl. 7/9), Spanisch (Kl. 9/Sek. II),
	Schulfahrtenprogramm	Kennenlernfahrt (Kl. 6), Schneesportfahrt (Kl. 8), Latein/Französisch-Fahrt (Kl. 9), Studienfahrt (Q2)
	Internationale Kontakte:	Estland-Austausch, USA-Austausch, Schule für internationale Schulentwicklung
	Besondere Maßnahmen der Berufsorientierung (außer KAOA):	Berufspraktika (Kl. 9–12), Beratung durch Ehemalige in Koop. mit dem Lionsclub und weitere Maßnahmen in Zusammenarbeit mit der Bundesagentur für Arbeit, Girls'/Boys' Day, Schule im NRW-Talentscouting, Schülerfirmen
	Sonstige wesentliche Angebote / Projekte:	Musisch-kultureller Schwerpunkt: Gesangsklasse, Chöre, Orchester, Big Band, MINT-Schwer- punkt (ab Kl. 5), Fördern von Anfang an, Lerncoaching, flächendeckend digital unterstützter Unterricht mit Tablets und digitalen Tafeln, LionsQuest, Präventionskonzept, Streitschlich- tung, Schulsanitätsdienst, Sporthelfer, Schülerfirma „Märkisches Kino“, Kooperation in der Sek II mit Hellweg-Schule/Maria Sibylla Merian Gesamtschule, große Auswahl an AGs, Kooperation mit der MCS-Juniorakademie und dem ZDI-Innovationszentrum Schule Technik, Mentor Bochum e. V., Demokratieverziehung, Bildung für nachhaltige Entwicklung, Leseförde- rung, Schulimkerei und Schulgarten, Outdoor-Klassenzimmer, Lerntreff für die Klassen 5–6
	Auszeichnungen und Gütesiegel:	NRW-Sportschule, Eliteschule des Sports, Schule in NRW Talentscouting, Zukunftsschule NRW, MINT freundliche Schule, Digitale Schule, Schule für internationale Schulentwicklung
	Schulorganisation:	Halbtägig
	Mensa vorhanden:	Ja
	Betreuungs- bzw. Ganztagsangebote:	Pädagogische Übermittagsbetreuung Montag–Freitag (12:30–16:00 Uhr)

Neues Gymnasium Bochum

Querenburger Str. 45, 44789 Bochum
Bochum-Süd | Wiemelhausen

Telefon: 0234 5797890 | **Fax:** 0234 57978910
E-Mail: 195947@schule.nrw.de | sekretariat@neues-gymnasium-bochum.de
Webseite: www.neues-gymnasium-bochum.de

	Schülerzahl:	ca. 1.200
	Schulanfangszeit:	8:15 Uhr
	Schulleitung: Stellvertretende Schulleitung:	Oliver Bauer Tim Volmer
	Öffnungszeiten Sekretariat:	Montag–Donnerstag (7:30–14:00 Uhr), Freitag (7:30–13:00 Uhr)
	VRR-Linien: Haltestellen:	U 35, 345, 349, 356 Aral-Forschung, Waldring
	Schwerpunkte Wahlpflichtbereich:	NW (Naturwissenschaften), GW (Gesellschaftswissenschaften), F (Französisch), G (Griechisch), IF (Informatik)
	Fremdsprachenangebote und -beginn:	Englisch, Latein, Spanisch (Kl. 5), Spanisch, Französisch, Latein (Kl. 7), Französisch, Griechisch (Kl. 9) Italienisch, Spanisch, Hebräisch, Chinesisch u. weitergeführte Sprachen (Sek. II), Erdkunde, Geschichte, Politik, bilingual Englisch
	Schulfahrtenprogramm	Fahrten in Klasse 5, 7, 10 und Q2 sowie weitere Angebotsfahrten
	Internationale Kontakte:	Bulgarien, Dänemark, Finnland, Frankreich, Griechenland, Italien, Lettland, Polen, Schweden, Slowakische Repub., Slowenien, Spanien, Tschechische Republik, Türkei, Ukraine, Ungarn
	Besondere Maßnahmen der Berufsorientierung (außer KAOA):	Kooperationsnetzwerk Schule-Wirtschaft, Sozialpraktikum (Kl. 10), Betriebspraktikum (EF), Berufskundliche Gespräche in Kooperation mit dem Rotary Club Bochum
	Sonstige wesentliche Angebote / Projekte:	Profil bilingual Englisch, erweitertes Fremdsprachenangebot, Internationale Projekte (z. B. Comenius, Praktika im europäischen Ausland, Europa-Kurse), Sprachenzertifikate: DELF, FCE, CAE, HSK, Kooperation mit europäischen Institutionen, Kooperationen mit MCS-Juniorakademie und ZDI – Innovationszentrum Schule Technik, AG-Angebote, Streicherklassen (Kl. 5–7), iPad-Klasse, Schülerzeitung, Umwelt-AG, Bienen-AG
	Auszeichnungen und Gütesiegel:	KSW (Kooperation-Schule-Wirtschaft), Schule im NRW-Talentscouting, Zukunftsschule NRW, Europa-Schule NRW
	Schulorganisation:	Halbtätig
	Mensa vorhanden:	Ja
	Betreuungs- bzw. Ganztagsangebote:	Pädagogische Übermittagsbetreuung

Schiller-Schule

Waldring 71, 44789 Bochum
Bochum-Süd | Wiemelhausen

Telefon: 0234 9304411 | **Fax:** 0234 9304410

E-Mail: 169171@schule.nrw.de

Webseite: www.schiller-bochum.de

	Schülerzahl:	ca. 950
	Schulanfangszeit:	8:15 Uhr
	Schulleitung: Stellvertretende Schulleitung:	Matthias Wysocki Eike Völker
	Öffnungszeiten Sekretariat:	Montag – Donnerstag (7:15–15:45 Uhr), Freitag (7:15–14:00 Uhr)
	VRR-Linien: Haltestellen:	353, 350, 365, 339 Rechener Park, Rechener Park West
	Schwerpunkte Wahlpflichtbereich:	Informatik, Geschichte-Politik, Biologie-Chemie, Literatur, Kunst, Latein, Französisch oder Spanisch
	Fremdsprachenangebote und -beginn:	Englisch (Kl. 5), Französisch, Latein (Kl. 7), Spanisch (Sek. I und II)
	Schulfahrtenprogramm	Kennenlernfahrt (Kl. 5), Englandfahrt (Kl. 8), Mittelstufenfahrt (Kl. 9), Exkursion Latein/Französisch: Trier- und Straßburg-Fahrt (Kl. 10), LK-Fahrten in der Q-Phase
	Internationale Kontakte:	Netzwerk UNESCO-Projektschulen, England, Frankreich, Mali
	Besondere Maßnahmen der Berufsorientierung (außer KAOA):	Sozialpraktikum (Kl. 10), Berufspraktikum (EF), Studienfeldbezogene Beratungstests, Assessment Center Training, RUBGuides, RUB-Studienberatung, Berufskundliche Abende, Angebote für individuelle Berufs-/Studienfelderkundungen
	Sonstige wesentliche Angebote / Projekte:	Unterricht mit digitalen Hilfsmitteln (flächendeckende Arbeit mit Tablets), Individuelle Förderung durch Lerncoaching und Lerninseln, Begabungsförderung durch Drehtürmodell und individuell abgestimmte Projekte, Marburger Konzentrationstraining, Demokratieerziehung, soziales Lernen, Sucht- und Drogenprävention, Projekte zur Gesundheitsförderung, große AG-Auswahl, Projektkurse (Oberstufe), KulturCafé, Theater- und Musicalprojekte, Streicherklasse (Kl. 5/6) in Zusammenarbeit mit der Musikschule Bochum, Chöre und Orchester, JAZZ-Band, UNESCO-Projektstage, Duke of Edingburgh, OLMUN und Naturwissenschaftliche Projekte: Schülerlabor SchillerMobil, FORSCH-Gruppe (Kl. 5/6), Projektkurs in Zusammenarbeit mit dem ZDI, Teilnahme an Wettbewerben, Schulgarten-Arbeit, Schulsozialarbeit, Kooperation VFL Bochum, ZDI, Rütgers-Stiftung, RUB-Schüleruni & RUB-Schülerlabor, LWL-Archäologiemuseum Herne
	Auszeichnungen und Gütesiegel:	Preisträgerschule Deutscher Schulpreis 2019, Dieter-Schwarz-Schulpreis (Medienkonzept), UNESCO-Projektschule, Smart Schools, Leistung macht Schule, MINTfreundliche Schule, Berufswahlsiegel NRW, Zukunftsschule NRW
	Schulorganisation:	Halbtätig
	Mensa vorhanden:	Cafeteria- und Mensa-Betrieb
	Betreuungs- bzw. Ganztagsangebote:	Pädagogische Übermittagsbetreuung für Klassen 5 und 6: Montag–Freitag (13:30–16:00 Uhr)

Theodor-Körner-Schule

Keilstr. 42–48, 44879 Bochum
Bochum-Südwest | Dahlhausen

Telefon: 0234 9442610 | **Fax:** 0234 9442611
E-Mail: 169225@schule.nrw.de | info@die-tks.de
Webseite: www.die-tks.de

	Schülerzahl:	ca. 1000
	Schulanfangszeit/Stundenraster:	7:55 Uhr
	Schulleitung: Stellvertretende Schulleitung:	Sabine Panitzek Werner Nopper
	Öffnungszeiten Sekretariat:	7:00–13:00 Uhr
	VRR-Linien: Haltestellen:	308, 318, 345, 352, 353, 357, 390, 359 Auf dem Holte, Linden Mitte, Kniestraße, Bahnhof Dahlhausen
	Schwerpunkte Wahlpflichtbereich:	Spanisch, Mathematik/Informatik, Physik/Informatik, Kunst/Grafik-Gestaltung-Design, Naturwissenschaften/humanbiologische Fragestellungen, Theater-Schreiben-Medien, UNESCO
	Fremdsprachenangebote und -beginn:	Englisch (Kl.5), Französisch u. Latein (Kl.7), Spanisch, Latein u. Französisch (Kl.9), Französisch u. Spanisch (neu einsetzend Sek II)
	Schulfahrtenprogramm	Klassenfahrt (Kl. 6), Skifahrt (Kl. 8), Einführungsfahrt (EF), Abschlussfahrten (Kl. 10 und Q2), verschiedene Angebotsfahrten und Austausch u. a. über ERASMUS+
	Internationale Kontakte:	Frankreich: Issy-les-Moulineaux, TKS begegnet (wechselnde Länderthemenschwerpunkte mit Schüleraustausch)
	Besondere Maßnahmen der Berufsorientierung (außer KAoA):	Kooperation Schule Wirtschaft (KSW), Kooperation Ruhr-Universität Bochum (Fakultät Physik und Astronomie), Alumninetzwerk zur Beratung der Schüler-innen und Schülern durch Ehemalige, Kooperation AOK NordWest, Kooperation Maschinenfabrik Köppern, Module zur Berufsorientierung (Kl. 5–8), Potentialanalyse, Berufsfelderkundungen, Betriebspraktikum in Klasse 9
	Sonstige wesentliche Angebote / Projekte:	iPad-Klassen, Digital voll ausgestattete Klassen- und Fachräume, multimediales Selbstlernzentrum, Lernunterstützung durch das Projekt „Schüler helfen Schülern“, Förderband (Kurse zum Fördern und Fordern, Kl. 5–9), Prüfungszentrum DELE (Spanisch als Fremdsprache), DELF, Akkreditierung ERASMUS+, „Bewegte Schule“, Abenteuerschulhof (Natur und Spielgeräte), MultiCourt, großer Schulgarten, Kulturprojekte mit dem Eisenbahnmuseum Bochum-Dahlhausen, vielfältige kulturelle AGs (Theater, Musical, Ensemble, Kunst...), jahrgangsstufenübergreifende Kulturfahrt, Netzwerk UNESCO-Schule, Kooperationen mit Art Ensemble, Junges Schauspielhaus, Neumayer-Stiftung (Projekt: Kultur), Frankreich: Issy-les-Moulineaux, TKS begegnet (wechselnde Länderthemenschwerpunkte mit Schüleraustausch), Klaas-Landmaschinen (GemüseAckerdemie), Sportvereine der Umgebung
	Auszeichnungen und Gütesiegel:	Gütesiegel Individuelle Förderung, Humanitäre Schule, Schule ohne Rassismus – Schule mit Courage, Zukunftsschule NRW, Schule der Zukunft, Fairtrade School, Netzwerk UNESCO-Schulen
	Schulorganisation:	Halbtätig
	Mensa vorhanden:	Ja
	Betreuungs- bzw. Ganztagsangebote:	Pädagogische Übermittagsbetreuung

Єдина школа

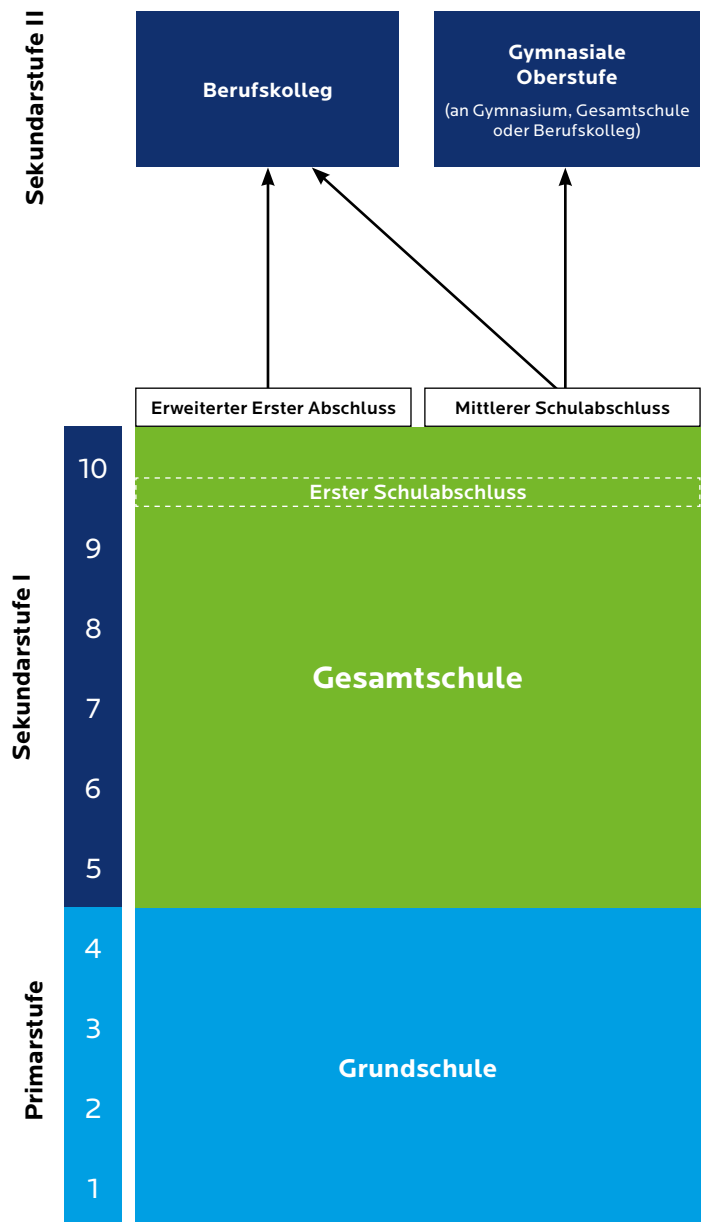
Єдина школа — це школа, у якій діти можуть навчатися з 5-го до 13-го класу. Тут усі учні навчаються разом в одній школі, незалежно від їхніх здібностей, **і при цьому якнайдовше**. Діти не отримують атестат зрілості в ранньому віці.

Учні переходять **із 5-го до 9-го класу, незалежно від своїх оцінок**. Вони щороку стають на один клас старшими.

У **5-ому класі вони вивчають свою першу іноземну мову**, наприклад, англійську. Починаючи із 7-го класу, вони можуть вибрати інший предмет. Це може бути **друга сучасна іноземна мова**. Крім цього, учні можуть також зосередитись **на трудовому навчанні, природничих науках або візуалізації та дизайні**. Це залежить від школи та її пріоритетів.

Із 7-го класу основні предмети мають **різні рівні складності**, а їх вивчення поділяється на базовий і додатковий курс. Однак, учні залишаються у своєму класі настільки довго, наскільки це можливо.

У єдиній школі учні можуть отримати **всі види дипломів** як на першому, так і на другому етапі навчання. Це означає, що вони можуть отримати як **атестат зрілості**, так і **атестат про закінчення середньої школи**, подібний до того, який видають і гімназії.

Gesamtschule Bochum-Mitte

Hauptstandort (Jg. 8–10, gymnasiale Oberstufe)
 Feldsieper Str. 94, 44809 Bochum
 Bochum-Mitte | Hamme

Nebenstandort (Jg. 5–7)
 Gahlensche Str. 204b, 44809 Bochum
 Bochum-Mitte | Goldhamme

Telefon: 0234 9505313 | **Fax:** 0234 9505314
E-Mail: 100048@schule.nrw.de
Webseite: www.gebomi.de

Telefon: 0234 57966429
Fax: 0234 57966439

	Schülerzahl:	ca. 740
	Schulanfangszeit:	7:45 Uhr
	Schulleitung: Stellvertretende Schulleitung:	Volker Neuhoff N. N.
	Öffnungszeiten Sekretariat:	7:00–14:30 Uhr Nebenstandort: Montag (11:00–15:00 Uhr), Dienstag (7:30–14:00 Uhr) und Freitag (7:30–13:00 Uhr)
	VRR-Linien: Haltestellen:	U 35, 306, 316, 368, 352, RB46 Feldsieper Straße, Robertstraße, Mühlenweg, Bochum Hamme 306, 316, 368 Overdyker Straße, Bodelschwingplatz
	Schwerpunkte Wahlpflichtbereich:	Naturwissenschaften, Informatik, Darstellen und Gestalten, Wirtschaft und Arbeitswelt, Gesellschaftslehre, Latein, Spanisch
	Schulfahrtenprogramm	Xanten (Kl. 6) im Fach Gesellschaftslehre, Norderney (Kl. 8) im Fach Biologie, Abschlussfahrt (Kl. 10), Oberstufenfahrt in der Q2
	Fremdsprachenangebote und -beginn:	Englisch (Kl. 5), Spanisch und Latein (Kl. 7), Französisch (Kl. 9), Spanisch neu einsetzend in der EF, Französisch und Latein weiterführend in der EF
	Internationale Kontakte:	ERASMUS+, Spanien
	Besondere Maßnahmen der Berufsorientierung (außer KAOA):	Durchgehender, zusätzlicher Berufsorientierungsunterricht (ab Kl. 7), große hausinterne Berufswahlmesse, mehrfach ausgezeichnet mit dem Berufswahlsiegel, schülerorientierte Übergangsbegleitung, ab Sommer 2024 Aufbau der gymnasialen Oberstufe mit ABI-DUO (Ableistung studienbegleitender bzw. -vorbereitender Praktikumszeiten bereits während der gymnasialen Oberstufe)
	Sonstige wesentliche Angebote / Projekte:	MINT: Mathematik, Informatik, Naturwissenschaften und Technik, KuKu: Kunst und Kultur, DRK-Schulsanitätsdienst, Kooperationen mit: Chancenwerk e V., Schauspielhaus Bochum, Lernort Natur, Strahlemann Stiftung, ERASMUS+ (im Aufbau), Spanien
	Gemeinsames Lernen bzw. Inklusionsbereiche:	Lernen, emotionale und soziale Entwicklung, Sprache
	Auszeichnungen und Gütesiegel:	Berufswahlsiegel, Humanitäre Schule, LIGA-Schule, Schule ohne Rassismus – Schule mit Courage, Schule der Zukunft
	Schulorganisation:	Gebundener Ganztag, wir sind als Teamschule organisiert! Multiprofessionelles Teamwork auf der Klassen-, Jahrgangs- und Fachebene
	Mensa vorhanden:	An beiden Standorten
	Betreuungs- bzw. Ganztagsangebote:	Unterschiedliche AGs, Projekte und Sportangebote, ergänzender Unterricht sowie Förder- und Forderangebote

Erich Kästner-Schule

Markstr. 189, 44799 Bochum
Bochum-Süd | Querenburg

Telefon: 0234 9734910 14 | **Fax:** 0234 9734911
E-Mail: 164239@schule.nrw.de | Schulleitung@eks.bobi.net
Webseite: www.eks-bochum.org

	Schülerzahl:	ca. 1.450
	Schulanfangszeit	7:50 Uhr
	Schulleitung: Stellvertretende Schulleitung:	Dr. Ludger Jonischeit Ute Dörnemann
	Öffnungszeiten Sekretariat:	7:15 Uhr bis Unterrichtsende
	VRR-Linien: Haltestellen:	U 35, 339, 344, 358, 372 Markstraße, Markstraße Gesamtschule
	Schwerpunkte Wahlpflichtbereich:	Naturwissenschaften, Arbeitslehre, Darstellen und Gestalten, Französisch
	Fremdsprachenangebote und -beginn:	Englisch (Kl. 5), Französisch (Kl. 7), Latein (Kl. 9), Italienisch, Französisch (Sek. II)
	Schulfahrtenprogramm	Klassenfahrten (Kl. 6, Kl. 8, Kl. 10 und Kl. 13), klassenübergreifende Fahrten nach Canterbury (Englisch), Paris oder Lüttich (Französisch) und Xanten, Trier oder Rom (Latein), Schule ohne Rassismus – Schule mit Courage: Gedenkstättenfahrten
	Internationale Kontakte:	Erasmus+, England, Frankreich, Polen, Italien, Spanien
	Besondere Maßnahmen der Berufsorientierung (außer KAOA):	Praktika, Bewerbungstrainings, Berufsbildungsmessen, Talentscouts und Berufswahlsiegel
	Sonstige wesentliche Angebote / Projekte:	Lernzeitenkonzept statt Hausaufgaben, Lernbüros, Profilklassen in Kunst und Kultur, Englisch plus, MINT und Sport, Peercoaching (Bildungsbande, GLS-Zukunftsstiftung Bildung), SUS (Studierende unterstützen Schülerinnen und Schüler, JA, EFH, RUB), LKs Kunst und Sport, Kooperation mit dem Talentwerk des VfL Bochum, Technik in der Sek II, Erasmus+, England, Frankreich, Polen, Italien, Spanien
	Gemeinsames Lernen bzw. Inklusionsbereiche:	Lernen, emotionale und soziale Entwicklung, Sprache, Körperlich-motorische Entwicklung
	Auszeichnungen und Gütesiegel:	Deutscher Schulpreis (2012), Schulentwicklungspreis (7 mal), Talentschule mit dem Schwerpunkt MINT, Berufswahlsiegel, MINTfreundliche Schule
	Schulorganisation:	Ganztägig
	Mensa vorhanden:	Ja
	Betreuungs- bzw. Ganztagsangebote:	Ganztags Montag, Mittwoch, Donnerstag und Freitag bis 16:00 Uhr

Heinrich-Böll-Gesamtschule

Agnesstraße 33, 44791 Bochum
Bochum-Mitte | Grumme

Telefon: 0234 516020 | **Fax:** 0234 5160255
E-Mail: 188311@schule.nrw.de | info@hbg-bo.de
Webseite: www.Heinrich-Boell-Gesamtschule.de | www.hbg-bo.de

	Schülerzahl:	ca. 1.350
	Schulanfangszeit / Stundenraster:	8:00 Uhr / 60 Minuten
	Schulleitung: Stellvertretende Schulleitung:	Kristian Reichstein Nadja Kert-Schulz
	Öffnungszeiten Sekretariat:	8:00 – 15:30 Uhr
	VRR-Linien: Haltestellen:	U 35, 353, 360, 336 Feldsieper Str., Bergstr.
	Schwerpunkte Wahlpflichtbereich:	Naturwissenschaften, Spanisch, Französisch, Wirtschaft-Arbeitswelt, Informatik
	Fremdsprachenangebote und -beginn:	Englisch (Kl. 5), Französisch, Spanisch (Kl. 7), Chinesisch (Kl. 9), Chinesisch, Spanisch, Französisch (Sek. II)
	Schulfahrtenprogramm	Fahrten (Kl. 5, 7, 10 und Q1), außerdem Fahrten des Musik- und Englischzweiges, regelmäßige Gedenkstättenfahrten
	Internationale Kontakte:	Frankreich, England, China
	Besondere Maßnahmen der Berufsorientierung (außer KAoA):	Projekt Berufs- und Lebensplanung, Berufspraktika (9, 10, EF), Unitrainee-Module (Q1), Talent-Scouts (RUB)
	Sonstige wesentliche Angebote / Projekte:	Musikalisches Profil: Musikklassen Sek I, Kompositionsprojekt Sek II, LK Musik, Pädagogische Schwerpunkte: selbstreguliertes Lernen, Schwerpunkte in Englisch und MINT, Unterricht mit iPad in allen Jahrgängen, Schulsanitäter, Sporthelfer Kooperationen: RUB, Bochumer Symphoniker, Musikschule Bochum, England, China
	Gemeinsames Lernen bzw. Inklusionsbereiche:	Lernen, emotionale und soziale Entwicklung, Sprache, Hören und Kommunikation, Sehen
	Auszeichnungen und Gütesiegel:	Berufswahlsiegel, Schule ohne Rassismus - Schule mit Courage, Bildung in Schrift und Sprache, Zukunftsschule NRW
	Schulorganisation:	Ganztätig
	Mensa vorhanden:	Ja – Smart-Eating
	Betreuungs- bzw. Ganztagsangebote:	Arbeitsgemeinschaften, bewegte Pause, Mittagsangebote, Schülerbibliothek

Maria Sibylla Merian-Gesamtschule

Lohackerstraße 15, 44867 Bochum
Bochum-Wattenscheid | Westenfeld

Telefon: 02327 605610 | **Fax:** 02327 605620

E-Mail: 189947@schule.nrw.de | info@msm-wat.nrw.schule

Webseite: www.msm-bochum.de

	Schülerzahl:	ca. 1.300
	Schulanfangszeit / Stundenraster:	8:15 Uhr / 90 Minuten-Raster
	Schulleitung: Stellvertretende Schulleitung:	Sabine Stanicki Matthias Reichert
	Öffnungszeiten Sekretariat:	8:00 – 16:00 Uhr
	VRR-Linien: Haltestellen:	344, 363, 365, 386, 390 Ridderstraße, Lohackerstraße und Auf dem Kley
	Schwerpunkte Wahlpflichtbereich:	Arbeitslehre, Naturwissenschaften, Darstellen und Gestalten, Französisch, Türkisch und Latein
	Fremdsprachenangebote und -beginn:	Englisch (KL. 5), Französisch, Latein (KL. 7) Italienisch (KL. 8 oder KL. 11), Niederländisch (KL. 11)
	Schulfahrtenprogramm	Klassen- und Stufenfahrten (KL. 5, 7, 10), Skifahrt der Sportklasse (KL. 7), BILI Fahrt nach Irland, Städtefahrt Niederlande (Oberstufe), Paris-Fahrt, Abschlussfahrt (Q2)
	Internationale Kontakte:	–
	Besondere Maßnahmen der Berufsorientierung (außer KAOA):	Praxistag technische Berufe, Berufe Backstage, Infomobil der Metall- und Elektroindustrie, Baubus, Ergänzungsstunden BO
	Sonstige wesentliche Angebote / Projekte:	Profilklasse Sport und bilingual (Englisch), Schwerpunkte MINT, KUNST, KLUG, Pädagogik, FEX, Sanitätsdienst, Housekeeper, FiTOS, Streitschlichtungs-Ausbildung, Soziales Training, Kick Fair, BISS-Schule, Ankerplatz, Gesundheitsmanagement, Medienscouts, Stolpersteine, Schulhund, Langzeit-Praktikum Kooperationen: Olympiastützpunkt Westfalen, Stadtarchiv Bochum, Kinder- und Jugendring Bochum, Universität Osnabrück (DEISEL), KickFAIR, Verkehrswacht NRW
	Gemeinsames Lernen bzw. Inklusionsbereiche:	Lernen, emotionale und soziale Entwicklung, Sprache, Hören, Sehen
	Auszeichnungen und Gütesiegel:	Potentiale entwickeln – Schulen stärken (PeSs), NRW Sportschule, Eliteschule des Sports, Berufswahl-Siegel, MINT-Schule NRW, SiMa-Schule (Sprachbildung im Mathematikunterricht), Konfliktmanagement an Schulen, Talentscouting NRW, Schule ohne Rassismus – Schule mit Courage
	Schulorganisation:	Ganztägig
	Mensa vorhanden:	Ja
	Betreuungs- bzw. Ganztagsangebote:	Offener Ganztag mit Arbeitsgemeinschaften

Nelson-Mandela-Schule

Stiftstr. 25, 44892 Bochum
Bochum-Ost | Langendreer

Telefon: 0234 338983 0 | **Fax:** 0234 338983 10
E-Mail: 197105@schule.nrw.de | info@nms-bo.de
Webseite: www.nms-bo.de

	Schülerzahl:	ca. 430
	Schulanfangszeit / Stundenraster:	8:00 Uhr / 60 Minuten Takt
	Schulleitung: Stellvertretende Schulleitung:	Claudia Aldibas-Könneke Peggy Ridder
	Öffnungszeiten Sekretariat:	07:30–13:30 Uhr
	VRR-Linien: Haltestellen:	302, 309, 310, 345, 355, 378 Stiftstraße, Lessing-Schule, Rudolf-Steiner-Schule
	Schwerpunkte Wahlpflichtbereich:	Wirtschaft und Arbeitswelt, Informatik, Naturwissenschaften, Darstellen und Gestalten, Italienisch
	Fremdsprachenangebote und -beginn:	Englisch (Kl. 5), Italienisch (Kl. 7), Französisch (Kl. 9)
	Schulfahrtenprogramm	Kennenlern-Fahrt (Kl. 5), Klassenfahrt (Kl. 7), Abschlussfahrt (Kl. 10), Gedenkstättenfahrten, Tagesfahrt nach Liège (Lüttich)
	Internationale Kontakte:	In Planung: Schüleraustausch mit Italien und Südafrika
	Besondere Maßnahmen der Berufsorientierung (außer KAOA):	Kooperation-Schule-Wirtschaft (KSW) mit Kaufland, Schülerfirma „Kiosk“, Besuch von Berufswahlmessen, vier Studien- und Berufswahlkoordinatoren im Kollegium, individuelle Begleitung im Übergang Schule-Beruf, Berufsberatung der Agentur für Arbeit in der Schule
	Sonstige wesentliche Angebote / Projekte:	Schulsanitäter, Schülercafé, Mofa-Kurs, Medienscouts, Maker Guides, Schutzkonzept gegen sexualisierte Gewalt, Erasmus+, VfL Fanprojekt, Service Learning Kooperationen: Berufskollegs (Alice Salomon & Walter Gropius), Schauspielhaus Bochum, Stadtbücherei Langendreer, zdi Netzwerk, Bildung und Gesundheit (BuG), Gemüse Ackerdemie, GLS Bank, TU Dortmund, Uni Witten-Herdecke
	Gemeinsames Lernen bzw. Inklusionsbereiche:	Lernen, emotionale und soziale Entwicklung, Sprache
	Auszeichnungen und Gütesiegel:	Berufswahlsiegel, Schule ohne Rassismus – Schule mit Courage, Humanitäre Schule, Bildungstandems, Fit4Future, Digitale Schule
	Schulorganisation:	Ganztägig
	Mensa vorhanden:	Ja
	Betreuungs- bzw. Ganztagsangebote:	Pädagogische Übermittagsbetreuung, diverse AG-Angebote (musisch, sportlich, handwerklich und kreativ)

Willy-Brandt-Gesamtschule

Hauptstandort (Sekundarstufe I)
WittekindstraÙe 33, 44894 Bochum
Bochum-Ost | Werne

Telefon: 0234 3259510 | **Fax:** 0234 3259511
E-Mail: 189935@schule.nrw.de
Webseite: www.willy-brandt-gesamtschule.de
www.wbg-bochum.de

Nebenstandort (Sekundarstufe II)
Deutsches Reich 58, 44894 Bochum
Bochum-Ost | Werne

Telefon: 0234 232270
Fax: 0234 3389497

	Schülerzahl:	ca. 1.300
	Schulanfangszeit:	8:00 Uhr
	Schulleitung: Stellvertretende Schulleitung:	Claudia Högemann Daniel Otto
	Öffnungszeiten Sekretariat:	7:45–15:45 Uhr
	VRR-Linien: Haltestellen:	364, 368, 372, 345 Auf den Scheffeln, Von-Waldthausen-StraÙe, Werne Amt
	Schwerpunkte Wahlpflichtbereich:	Französisch, Latein, Naturwissenschaften, Arbeitslehre, Darstellen/Gestalten
	Fremdsprachenangebote und -beginn:	Englisch (Kl. 5), Französisch, Latein (Kl. 7), Französisch, Latein (Kl. 9), Spanisch (Sek. II)
	Schulfahrtenprogramm	Klassenfahrten (Kl. 5, 7, 10), Abschlussfahrt (Q2), sowie zahlreiche Kursfahrten/Exkursionen
	Internationale Kontakte:	England, Frankreich, USA
	Besondere Maßnahmen der Berufsorientierung (außer KAoA):	Betriebspraktika sowie enge Zusammenarbeit mit Kooperationspartnern: Stadtwerke Bochum, Ruhr-Universität Bochum, Barmer Ersatzkasse, Innung des Kraftfahrzeuggewerbes Bochum, Berufsnavigation, Talent-Scouts (RUB), Berufswahlmesse im Haus
	Sonstige wesentliche Angebote / Projekte:	Modulangebote in Klassen 5 und 6: Sprache (Englisch für besonders Begabte), Gesundheit, Darstellen und Gestalten und MINT, Erasmus, Streitschlichtung, Chancenwerk, MINT, Schulsanitäter, Sporthelfer, ChanceTANz, Jahrbuch, Kooperationen: Kinder- und Jugendring Bochum, MENTOR – Die Leselernhelfer Bochum e. V., England, Frankreich, USA
	Gemeinsames Lernen bzw. Inklusionsbereiche:	Lernen, emotionale und soziale Entwicklung, Sprache
	Auszeichnungen und Gütesiegel:	Europaschule, BNE-Schule, Berufswahlsiegel, Charta der Vielfalt, Schule ohne Rassismus – Schule mit Courage, Sprachensible Schulentwicklung, LiGASchule, Schule der Zukunft
	Schulorganisation:	Ganztägig
	Mensa vorhanden:	Ja
	Betreuungs- bzw. Ganztagsangebote:	Arbeitsgemeinschaften, bewegte Pause, Chancenwerk, Mittagsangebote, Schülerbibliothek

Середня школа

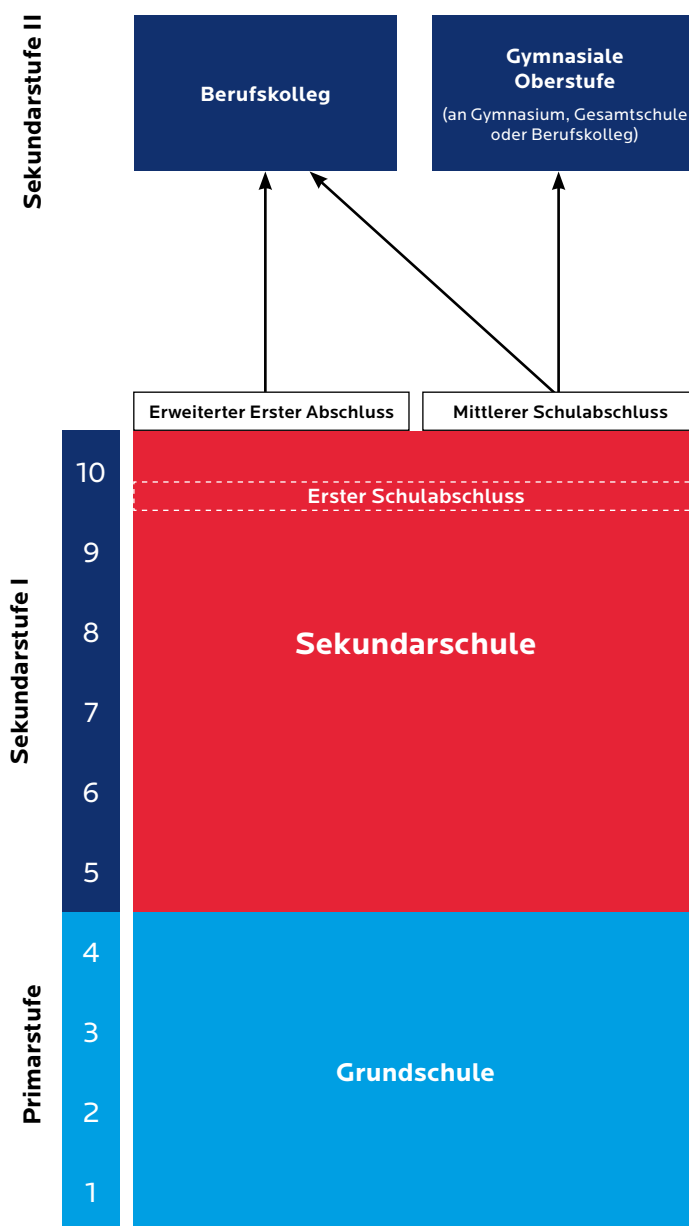
Середня школа — це школа, навчання у якій триває з **5-го до 10-го класу**. Учні **навчаються разом протягом кількох років**. Її можна розглядати як єдину школу. Однак тут немає старших класів для дітей, які хочуть закінчити школу й отримати атестат зрілості.

Учні завжди переходять із **6-го до 9-го класу**. Цей тип школи є **школою повного дня**. Школа орієнтована на дітей, які хочуть здобути професію, і дітей, які планують навчатися в університеті.

У цих школах із **7-го класу** пропонується для вивчення **друга іноземна мова** (наприклад, французька), а з **9-го** — **третя**.

Існують спеціальні **курси для дітей, які особливо талановиті**, наприклад, у математиці, інформатиці, природничих науках, музиці, мовах або акторській майстерності. Вони мають підтримати учнів у їхньому розвитку. Уроки зазвичай проводяться в такий спосіб, що учні вивчають усі предмети разом в одному класі.

У середній школі можна отримати **різні дипломи**, які будуть чинні до 10-го класу. Хоча в цій школі немає шостого класу, вона **тісно співпрацює з іншими школами**, у яких є шостий клас. Це означає, що після закінчення середньої школи учні можуть перейти в іншу школу, щоб за бажанням отримати відповідний диплом.

Rupert-Neudeck-Schule

Dr.-C.-Otto-Str. 88, 44879 Bochum
Bochum-Südwest | Dahlhausen

Telefon: 0234 94127593 | **Fax:** 0234 58824758
E-Mail: 197117@schule.nrw.de | sekretariat@rns-bo.de
Webseite: www.rupert-neudeck-schule.de

	Schülerzahl:	ca. 350
	Schulanfangszeit:	7:55 Uhr
	Schulleitung: Stellvertretende Schulleitung:	Birgit Müller Dr. Andrea Fauville
	Öffnungszeiten Sekretariat:	Freitag 8:00–13:00 Uhr
	VRR-Linien: Haltestellen:	318, 359 Auf dem Holte, Kniestraße
	Schwerpunkte Wahlpflichtbereich:	Spanisch, Naturwissenschaften, Darstellen und Gestalten, Arbeitslehre (Hauswirtschaft, Technik, Wirtschaft)
	Fremdsprachenangebote und -beginn:	Englisch (Kl. 5), Spanisch (Kl. 7), Französisch (Kl. 9)
	Schulfahrtenprogramm	Kennenlernfahrt (Kl. 5), Klassenfahrt (Kl. 8) und Abschlussfahrt (Kl. 10)
	Internationale Kontakte:	–
	Besondere Maßnahmen der Berufsorientierung (außer KAoA):	Arbeitsgemeinschaften im Bereich der Berufsorientierung: Elektrotechnik, Sport und Gesundheit, Schülerlabor, Schulgarten, Umgang mit Office (Word, Excel, PowerPoint)
	Sonstige wesentliche Angebote / Projekte:	Begleitprogramm für den Übergang Grundschule – weiterführende Schule, eigenverantwortliches Arbeiten in Mathematik, Englisch und Deutsch im Lernbüro, Lesementor*innen MENTOR – die Leselernhelfer Bochum e. V., Streitschlichtung, Angebot von Pausenspielen, Ordnungsdienste (Staff, Taschendienst, Pausenhelfer)
	Gemeinsames Lernen bzw. Inklusionsbereiche:	Lernen, emotionale und soziale Entwicklung, Sprache
	Auszeichnungen und Gütesiegel:	–
	Schulorganisation:	Gebundener Ganzttag
	Mensa vorhanden:	Ja
	Betreuungs- bzw. Ganztagsangebote:	Freiwillige Schülerdienste in allen Pausen: Angebot von Pausenspielen, Ordnungsdienste (Staff, Taschendienst, Pausenhelfer)

Приватні середні школи

У Бохумі є не лише міські школи, а й приватні. Вони називаються «приватними альтернативними школами», дозволені в землі Північний Рейн-Вестфалія та функціонують як міські школи. Якщо ваша дитина навчається в приватній школі, вона виконує обов'язкову освітню програму так само, як і в міській школі.

Приватні альтернативні школи часто мають власні уявлення про навчання. Деякі школи мають релігійне підґрунтя. Інші – використовують особливі методи навчання. Діти часто навчаються в невеликих групах. У багатьох школах вчителі, батьки та діти добре співпрацюють.

Приватні школи в Бохумі пропонують різноманітні варіанти навчання. Діти можуть навчатися з 5 по 10 клас. Є також школи для старших учнів. Там діти можуть отримати, наприклад, атестат зрілості для вступу до університету або професійну підготовку. Дитина може переходити між приватною та міською школою.

Реєструвати дитину слід безпосередньо в приватній школі. Там ви також отримаєте всю важливу інформацію: що потрібно дитині, яка вартість навчання, які кваліфікації можна отримати та які спеціальні програми доступні.

Widar-Schule (Waldorfschule)

Höntroper Str. 95
44869 Bochum

Telefon: 02327 976 10

Fax: 02327 976 130

Webseite: www.widarschule.de

Школа Widar не бажає мати окрему анкету, оскільки може прийняти лише невелику кількість дітей.

Carolinschule Bochum

Springorumallee 1, 44795 Bochum
Bochum-Südwest | Weitmar

Telefon: 0234 38877200

E-Mail: sekretariat-gym@carolinschule.de

Webseite: www.carolincampus.de

	Schulform:	Gymnasium
	Schülerzahl:	ca. 300
	Schulanfangszeit:	8:00 Uhr
	Schulleitung:	Julia Albrecht
	Stellvertretende Schulleitung:	Dr. Ramona Jakobs
	Öffnungszeiten Sekretariat:	8:00 – 12:00 Uhr
	VRR-Linien:	354,365, 356, 345, E25
	Haltestellen:	Springorum, Wasserstraße
	Schwerpunkte Wahlpflichtbereich:	Französisch, Informatik, Darstellen und Gestalten, Wirtschaft
	Fremdsprachenangebot:	Englisch (Kl. 5) Spanisch oder Französisch (Kl. 7), Französisch (Kl. 9), Spanisch oder Französisch (EF)fortgeführt oder neu einsetzend
	Schulfahrtenprogramm	Teambuilding Fahrt (Kl. 5), Bili Fahrt für alle Kinder im Bili Zweig nach England (Kl. 7), Sport-Fahrt, entweder Wassersport in den Niederlanden oder Klettern in Deutschland (Kl. 8), Berlin Fahrt (Kl. 10), Abschlussfahrt (Q1)
	Besondere Maßnahmen der Berufsorientierung (außer KAoA):	-
	Sonstige wesentliche Angebote / Projekte:	Tiergestützte Pädagogik durch unser Schulhunde-Team „Caro Fur Friends“
	Gemeinsames Lernen:	-
	Auszeichnungen und Gütesiegel:	-
	Schulorganisation:	Ganztag
	Mensa vorhanden:	Ja
	Betreuungs- bzw. Ganztagsangebote:	Wechselndes AG Angebot und Förderunterricht in den Hauptfächern

Christopherus-Schule

Gerther Straße 31, 44805 Bochum
Bochum-Nord | Gerthe

Telefon: 0234 85605 | **Fax:** 0234 8102658
E-Mail: schule.bochum@christopherus-haus.de
Webseite: www.christopherus-haus.de

	Schulform:	Waldorf-Förderschule Förderschwerpunkt: Geistige Entwicklung
	Schülerzahl:	110
	Schulanfangszeit:	8:00 Uhr
	Schulleitung: Stellvertretende Schulleitung:	Frau Münch-Müller Herr Mikautsch
	Öffnungszeiten Sekretariat:	8:00 – 12:00 Uhr
	VRR-Linien: Haltestellen:	364, 353 Hegelstraße, Bethanienstraße
	Fremdsprachenangebot:	–
	Schulfahrtenprogramm	Regelmäßige Klassenfahrten und unterrichtsgebundene Ausflüge
	Besondere Maßnahmen der Berufsorientierung (außer KAOA):	Individuelle Praktika ab 10. Klasse, berufsorientierter Unterricht mit Einsetzen der OLA-Ordner, Forst-, Landwirtschaftspraktikum
	Sonstige wesentliche Angebote / Projekte:	Kooperationen: Gerthi Cool (inklusive Jugendtreff), Sportverein, Tanzverein, Gerther Treff
	Gemeinsames Lernen:	–
	Auszeichnungen und Gütesiegel:	Ökoprofit
	Schulorganisation:	Ganztätig
	Mensa vorhanden:	–
	Betreuungs- bzw. Ganztagsangebote:	Ferienbetreuung

Freie Schule Bochum e. V.

Wiemelhauser Straße 270, 44799 Bochum
Bochum-Süd | Wiemelhausen

Telefon: 0234 58887700 | **Fax:** 0234 5887710

E-Mail: info@freie-schule-bochum.de

Webseite: www.freieschule-bochum.de

	Schulform:	Gesamtschule
	Schülerzahl:	203
	Schulanfangszeit:	8:30 Uhr
	Schulleitung:	Susanne Reick-Partenheimer
	Stellvertretende Schulleitung:	Christian Liermann
	Öffnungszeiten Sekretariat:	Montag (8:15–12:30 Uhr), Dienstag, Mittwoch (8:15–15:30 Uhr), Donnerstag (8:15–13:30 Uhr)
	VRR-Linien:	339, 349, 350, 353
	Haltestellen:	Friedrich-Harkort-Straße, Knappschaft
	Schwerpunkte Wahlpflichtbereich:	Wahlpflichtbereich mit den Fächern Spanisch und Arbeitslehre
	Fremdsprachenangebot:	Englisch (Kl. 5), Spanisch (Kl. 7)
	Schulfahrtenprogramm	Einmal jährlich
	Besondere Maßnahmen der Berufsorientierung (außer KAOA):	Einmal jährlich zweiwöchiges Berufspraktikum in Klasse 8, 9 und 10, Girls & Boys-Day ab Klasse 5
	Sonstige wesentliche Angebote / Projekte:	Haus-Hof-Garten, Projektwochen, Sportfest, Aktion Tagwerk Kooperationen: Hanseatische Yachtschule Glücksburg
	Gemeinsames Lernen:	Gemeinsames Lernen
	Auszeichnungen und Gütesiegel:	Schule ohne Rassismus – Schule mit Courage, Fobizz Digitalisierung
	Schulorganisation:	Ganztag
	Mensa vorhanden:	Ja
	Betreuungs- bzw. Ganztagsangebote:	–

Matthias-Claudius-Schule

Weitmarerstraße 115 a, 44795 Bochum
Bochum-Südwest | Weitmar

Telefon: 0234 943650 | **Fax:** 0234 943657

E-Mail: gesamtschule@mcs-bochum.de

Webseite: www.mcs-bochum.de

	Schulform:	Gesamtschule
	Schülerzahl:	857
	Schulanfangszeit:	8:00 Uhr
	Schulleitung:	Holger Jeppel
	Stellvertretende Schulleitung:	Dirk Budzinski
	Öffnungszeiten Sekretariat:	Montag bis Donnerstag (8:00–15:30 Uhr), Freitag (8:00–14:30 Uhr)
	VRR-Linien:	308,318, 346, 365, 344
	Haltestellen:	Weitmar-Mitte, Brantropstraße, Elsa-Brändström-Straße
	Schwerpunkte Wahlpflichtbereich:	Wirtschaft und Arbeitswelt / Naturwissenschaften / Französisch
	Fremdsprachenangebot:	Englisch (Kl. 5), Französisch (Kl. 7), Spanisch (Kl. 9, EF)
	Schulfahrtenprogramm	Klassenfahrten, Herausspaziert, 12 tägiges Projekt in Jahrgang 9
	Internationale Kontakte:	Zertifizierte Erasmus+-Schule
	Besondere Maßnahmen der Berufsorientierung (außer KAOA):	Praktikum der Klassen 9
	Sonstige wesentliche Angebote / Projekte:	Aktion Tagwerk, Claudius Akademie
	Gemeinsames Lernen:	Lernen, Emotionale und soziale Entwicklung, Sprache, Geistige Entwicklung, Körperliche und motorische Entwicklung, Hören und Kommunikation, Sehen
	Auszeichnungen und Gütesiegel:	Deutscher Schulpreisträger 2018, Jakob Muth Preis 2019
	Schulorganisation:	Ganztägig
	Mensa vorhanden:	Ja
	Betreuungs- bzw. Ganztagsangebote:	-

Rudolf Steiner Schule Bochum

Hauptstraße 238, 44892 Bochum
Bochum-Ost | Langendreer

Telefon: 0234 922060 | **Fax:** 0234 9220660

E-Mail: info@rss-bochum.de

Webseite: www.rssbochum.de

	Schulform	Regel-Waldorfschule und Waldorf-Förderschule Förderschwerpunkte: Lernen. Emotionale und soziale Entwicklung
	Schülerzahl:	935
	Schulanfangszeit:	8:00 Uhr
	Schulleitung: Stellvertretende Schulleitung:	Kollegiale Schulführung
	Öffnungszeiten Sekretariat:	7:45–13:00 Uhr
	VRR-Linien: Haltestellen:	309, 310, 345, 355, 379, E76, E79 Rudolf-Steiner-Schule Bochum, Elsterstraße, Stiftstraße
	Fremdsprachenangebot:	Englisch/Französisch oder Englisch/Russisch (Kl. 5)
	Schulfahrtenprogramm	Kunstoffahrt Paris, Kunstoffahrt Griechenland
	Besondere Maßnahmen der Berufsorientierung (außer KAOA):	Tage der Berufsorientierung, Berufsfindungspraktikum, Berufswahlpass, Forstpraktikum, Landwirtschaftspraktikum, Vermessungspraktikum
	Sonstige wesentliche Angebote / Projekte:	Großer Adventsbasar, Nachtflohmarkt, ein umfangreiches Kulturangebot mit vielen Konzerten, Theateraufführungen, Eurythmie, Kinder- und Jugendzirkus Jux-Ban-Jux Kooperationen: Waldorfkindergarten Bochum e.V., Familienzentrum, Integrativer Waldorfkindergarten Bochum e.V., 1. FSV Ruhrtal e.V., Schulkinderhaus, Hollywood Steiner School
	Gemeinsames Lernen:	Inkusion und Förderschulzweig
	Auszeichnungen und Gütesiegel:	–
	Schulorganisation:	Ganztägig
	Mensa vorhanden:	Ja
	Betreuungs-/Ganztagsangebote:	Kinderwerkstatt und Schulkinderhaus

Контроль за шкільною освітою

Можливо, ви не зможете отримати відповіді на питання безпосередньо у школі вашої дитини. У цьому випадку рекомендуємо звернутися до наглядового органу початкової або старшої школи. Йдеться про органи влади землі Північний Рейн-Вестфалія. За школи Бохума відповідає уряд округу Арнсберг.

У таблиці наведено дані контактних осіб для всіх типів школи.

Тип школи	Наглядовий орган за шкільною освітою	Контактна особа
Grundschule	Schulamts für die Stadt Bochum Untere staatliche Schulaufsichtsbehörde	Frau I. Habersaat ihabersaat@bochum.de 0234 / 910-3885 Herr Ch. Dieker chdieker@bochum.de 0234 / 910-3780
Förderschule (außer Hören und Kommunikation)	Junggesellenstraße 8 44787 Bochum	Herr L. Lamek llamek@bochum.de 0234 / 910-3886
Hauptschule		
Realschule		Frau M. Pfeifer michaela.pfeifer@bra.nrw.de 02931 / 82-3277
Gymnasium		Frau J. Bartsch janine.bartsch@bra.nrw.de 02931 / 82-3274
Sekundarschule	Bezirksregierung Arnsberg Obere staatliche Schulaufsichtsbehörde	Herr L. Budde lars.budde@bra.nrw.de 02931 / 82- 32 27
Gesamtschule		
Förderschule Hören u. Kommunikation (Schule am Leithenhaus)	Laurentiusstraße 1 59821 Arnsberg	Frau M. Dreischer margit.dreischer@bra.nrw.de 02931 / 82-3362
Klinikschiule (Ferdinand-Krüger-Schule)		
Private Ersatzschulen		Frau A. Grümme alexandra.gruemme@bra.nrw.de 02931 / 82-3480

Impressum

Herausgeber:

Stadt Bochum, Der Oberbürgermeister

Verantwortliche Stelle:

Schulverwaltungsamt der Stadt Bochum
Regionales Bildungsbüro
Universitätsstraße 43-49
1. Riegel, 2. OG
44789 Bochum

Redaktion:

Regionales Bildungsbüro

Grafische Gestaltung

Crossover Communication GmbH, Köln

Layout & Satz

Jörg Hänisch, Grafik.Mediengestaltung, Bochum

Druck:

Zentrale Dienste der Stadt Bochum

Ausgabe: für das Schuljahr 2026/2027

Stand: 31.10.2025

Abbildungsverzeichnis:

Titel: Stadt Bochum; **Stadt Bochum/Bildarchiv:** S.2, 10, 10, 13, 40; **Nelson-Mandela-Schule:** S. 5, 8, 11; **Simon Lukas-Wenners:** S. 13, 60; **Timo Marcinowski:** S. 15; **Veronika Kremer:** S. 16; **Hilda-Heinemann-Schule:** S. 26; **Cruismannschule:** S. 27; **Else-Hirsch-Schule:** S. 28; **Mansfeld-Schule:** S. 29; **Annette Sudek:** S. 31, 46; **Timo Mroz:** S. 32, 35, 37, 38, 44, 48, 51, 52, 55; **Architekten Brüning-Rein:** S. 34, 42; **Hans-Böckler-Schule:** S. 36; **Graf-Engelbert-Gymnasium Bochum:** S. 41; **Hellweg-Gymnasium Bochum:** S. 43; **Lessing-Gymnasium Bochum:** S. 45; **Sascha Kiseier:** S. 47; **Theodor-Körner-Schule:** S. 49; **Heinrich- Böll-Gesamtschule:** S. 53; **Maria Sybilla Merian-Gesamtschule:** S. 54; **Willy-Brandt-Gesamtschule:** S. 56; **Rupert-Neudeck-Schule:** S. 58; **Christopherus-Schule:** S. 61; **Freie Schule Bochum:** S. 62; **Matthias-Claudius-Schule:** S. 63; **Rudolf Steiner Schule Bochum:** S. 64

Jetzt auch in **einfacher Sprache**
und in den Sprachen **Arabisch, Englisch,**
Kurdisch, Russisch, Türkisch und **Ukrainisch!**

[Download](#) > [Schulwegweiser](#)

Herausgeberin

Stadt Bochum
Schulverwaltungsamt
Regionales Bildungsbüro
Universitätsstraße 43–49
1. Riegel, 2. OG
44789 Bochum